

SLOVENSKI NAROD

Izšla vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 4 Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Slovenski Narod.
velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Češkoslovaška zahteva zadoščenje

Ponovna demarša češkoslovaškega poslanika v Budimpešti — Madžarska je kršila pogodbo o skupnih obmejnih postajah

— Budimpešta, 6. julija. Češkoslovaški poslanik v Budimpešti je včeraj popoldne ponovno posetil madžarskega zunanega ministra Valka in interveniral pri njem zaradi incidenta v Hidaš-Nemetiju povodom aretacije češkoslovaškega železniškega uradnika Vinka Peche. Pri tej priliki je obrazložil zunanjemu ministru mnenje svoje vlade, da je Madžarska s tem postopanjem kršila pogodbo sklenjeno med Češkoslovaško in Madžarsko glede skupnih obmejnih postaj. Obenem je zahteval pojasnila, na kakšen način misli dati Madžarska zadoščenje.

Zunanji minister Valko je izrazil v odgovoru svoje začudenje nad stališčem Češkoslovaške ter zavrnil domnevo, da bi bila Madžarska z aretacijo uradnika, ki je bil zaloten pri špijonaži, kršila sklenjeno pogodbo, ki se nanaša zgolj na ureditev medsebojnega prometa in ne more ščititi špijonov. Prosil pa je češkoslovaškega poslanika, naj češkoslovaška vlada pismeno sporoči, kaj smatra za kršitev pogodbe in madžarska vlada bo takoj izvedla najstrožjo preiskavo. Po njegovem mnenju ima Madžarska mnogo več vzroka, da bi se razburjala zlasti še, ker je Češkoslovaška brez pravega povoda ustavila promet in umaknila svoje uradništvo s skupne obmejne postaje, kar predstavlja po mnenju madžarskih krogov eklatantno kršenje sklenjene pogodbe.

— Praga, 6. julija. Iz uradnih krogov se izve, da bo češkoslovaška vlada za enkrat pustila ob strani vprašanje krivde ali nekrivde uradnika Peche ter se omejila zgolj na to, da protestira zaradi kršitve pogodbe o skupnih obmejnih kolodvorih, sklenjene leta 1926. Madžarska je s tem, da je ovirala češkoslovaškega uradnika pri izvrševanju njegove službe, prekršila člen 23 omenjene pogodbe, ki zagotavlja uradnikom obeh držav svobodno gibanje v službi. Protest Češkoslovaške se opira na določbe tega člena. Češkoslovaška vlada zahteva zadoščenje in garancije, da se slični dogodki v bodoče ne bodo ponovili.

— Budimpešta, 6. julija. V zvezi z včerajšnjo demaršo češkoslovaškega poslanika Palliera poročajo današnji listi iz uradnih virov, da je nadaljni razvoj konflikta odvisen od Češkoslovaške. Če želi Praga mirno likvidacijo spora, se mora odreči diplomatskim represalijam in obnoviti predvsem uk-

njeni promet. Če pa se to ne bo zgodilo, bo madžarska vlada seveda čuvala svoje interese ter uredila svoje nadaljne korake po ukrepih Prage. Madžarska vlada želi, da bi se pogajanja za poravnavo spora vršila v Budimpešti. S tem predlogom je sinoči odpotoval madžarski poslanik v Prago.

— Praga, 6. julija. »Česke Slovo« poroča, da sta bila včeraj aretirana madžarska državljana Josip Kadhot in Januš Gasper zaradi špijonaže. Oba sta delanje priznala in bosta izročena vojaškemu sodišču. Mejo sta prekorčila brez potnih listov.

Zgradba modernih hotelov na Jadranu

Ugodna ponudba ameriškega koncerna. — Zgradil bi se že prihodnje leto velike hotele na Sušaku, v Splitu in Dubrovniku.

Beograd, 6. julija. V gospodarskih krogih je vzbudila veliko pozornost akcija velikega ameriškega hotelskega koncerna, ki hoče zgraditi več hotelov na našem Primorju in v drugih klimatskih krajih. Gre za zgraditev treh velikih hotelov v Dubrovniku, Splitu in Sušaku, ki bi imeli najmanj 500 sob. Ostali hoteli, ki naj bi se zgradili v

gorskih krajih, bi imeli do 250 sob. Te ponudbe proučujejo sedaj v ministrstvu trgovine in sicer v oddelku za tujski promet. Pričakuje se, da bo to vprašanje v najkrajšem času ugodno rešeno in da bodo mogli pričeti že v jeseni ali najkasneje spomladi prihodnjega leta s prvimi deli za zgraditev velikih hotelov.

Priprave za prvi papežev izhod iz Vatikana

Pri tej priliki bo največja procesija okrog Petrove cerkve. — Papež ne zaupa Mussoliniju.

Rim, 6. julija. Za veliko procesijo, ki bo povodom prvega izhoda papeža iz Vatikana 28. julija na trgu pred cerkvijo Sv. Petra in ki se je udeležiti tudi papež je že določen program. Procesija bo šla iz sikstinske kapele do Portika skozi desno kolonado razaj v cerkev Sv. Petra. Na trgu pred cerkvijo bo postavljen oltar, izpred katerega bo papež podelil občinstvu svoj blagoslov. Trg Sv. Petra kakor tudi bližnja Piazza Rusticucci bosta zaprta od vojaških čet. Udeleženci procesije bodo urejeni v skupinah okoli obeliskov, za zastopnike diplomatskega zbora in oblasti pa bodo postavljene tribune na stopnicah, ki vodijo

k baziliki. Cerkev Sv. Petra bo izpraznjena med procesijo, ki se bo vršila pozno popoldne. Papeža bodo nosili na nosilci pod baldahinom. Procesije se bo udeležilo tudi nad 3000 semenščikov, ki bodo došli iz vseh krajev sveta na kongres v Rim. Svečanost bo trajala eno uro. Zvečer bo kupola cerkve Sv. Petra in kolonade svečano iluminirane.

Rim, 6. julija. Papež je odredil, naj mu nuncij pri italijanski vladi osebo vsako soboto poroča o svojih poslih. Papež želi vršiti na ta način osebno nadzorstvo nad uporabo lateranske pogodbe in konkordata ter nad katoliško vzgojo v šolah.

Mussolinijeva jahta

Rim, 6. julija. Bivša avstrijska vojna ladja »Taurus«, ki je bila svojočasno stacionirana v Carigardu in je po vojni pripadla Italiji, je prirejena za jahto ministrskega predsednika Mussolinija, ki bo z njo napravil poleti več potovanj. Ladja ima dva majhna 57 mm topa in je dobila ime »Aurora«.

Nova španska ustava

Madrid, 6. julija. Danes je bil parlament predložen zakonski načrt o novi španski ustavi. Po tem načrtu se priznava za državno cerkev rimskokatoliška in apostolsko katoliška cerkev. Vsem drugim cerkvam je dovoljeno svobodno gibanje, ne smejo pa prijeti javnih manifestacij. Senat bo odpravljen in ostane samo parlament.

Letalska nesreča v Monostru

— Monošter, 6. julija. Včeraj popoldne se je pripetila na tukajšnjem vojaškem letališču težka nesreča. Vojaško letalo se je v zraku vnelo in strmoglavilo na tla. Pilot in spremljevalec sta bila ubita, letalo pa je popolnoma uničeno.

„Zeppelinov“ polet okoli sveta

Berlin, 6. julija. Dr. Eckener, ki se mu di v Berlinu vodi važna pogajanja za ureditve poleta okoli sveta z zrakoplovom »Zeppelinom«. Kakor je določeno bo »Zeppelin« odplul na to pot 10. avgusta. Za »Zeppelinov« pot okoli sveta vlada veliko zanimanje, da so že sedaj vsi prostori razprodani in da morajo odklanjati vse nove prijave, kljub ponudbam visokih preplačil.

S čolnom preko oceana

Newyork, 6. julija. Davi je 23letni Norvežan David Turner krenil z malim, jedva pet metrov dolgim čolnom, opremljenim z malim pomožnim motorjem na pot preko oceana. Pristati hoče v svoji domovini. Računa, da bo potreboval za pot mesec dni.

Nove obrtne šole

— Beograd, 6. julija. Minister trgovine je danes podpisal odlok, po katerem se z novim šolskim letom ustanove višja ženska obrtna šola v Zagrebu, strokovna obrtna šola za brodogradnjo na Korčuli in strokovna obrtna šola za montanistiko in ključničarstvo v Senju.

Kraljeva zahvala

— Beograd, 6. julija. Vladno predsedstvo je izdalo danes naslednji komunikat: Nj. Vel. kralj in kraljica sta sprejeli povodom rojstva tretjega kraljeviča dne 28. junija mnogostevilne čestitke z vseh strani naše države in iz inozemstva z izrazi narodne radosti in ljubezni ter s toplimi željami za srečo kraljeve rodbe, kraljeviča in vsega kraljevskega doma. Predsedstvo vlade izreka po najvišjem nalogu vsem in vsakemu posamezniku zahvalo.

Z Bleda

Bled, 6. julija. Danes je kralj sprejel v avdijenci župnika Bekavca iz Pittsburgha v Ameriki, ki se je po 20letni odsotnosti vrnil v domovino ter zaprosil za avdijenco, da bi pozdravil kralja in se mu poklonil v imenu izseljencev Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki jih je v Pittsburghu in okolici okoli 100.000. Po avdijenci je župnik Bekavec odpotoval v svoj rojstni kraj v Hercegovino.

Bled, 6. julija. Življenje na Bledu poteka povsem normalno. Gostje odhajajo in prihajajo novi, pričakuje pa se prihod nadaljnjih diplomatov, ki še niso došli iz prestolnice. Rumunski poslanik Filidor, ki se je mudil dalje časa na Bledu s svojo soprogo je danes zopet odpotoval.

Zaključek kongresa Udruženja glumaca

— Beograd, 6. julija. Včeraj zvečer je bil zaključen kongres Udruženja glumaca z izvolitvijo nove uprave. Soglasno je bila izvoljena vsa dosedanja uprava s predsednikom Božo Nikolićem na čelu.

Prvi albanski konzulati

Tirana, 6. julija. Danes je bil parlament predložen zakonski načrt, ki predvideva ustanovitev albanskega generalnega konzulata v Skoplju. Današnji listi pozdravljajo ta ukrep vlade, in izražajo željo, da bi ustanovitve konzulata poglobila gospodarske stike med Jugoslavijo in Albanijo. Ob enem je bila sročena misel, da bi se v istem cilju osnoval konzulat tudi v Podgorici.

Zopet korupcijska afera v Pragi

— Praga, 6. julija. Kakor poroča »Česko Slovo«, so pri okrajni finančni direkciji v Pragi odkrili nove sleparije Gre za nerednosti pri carinjenju inozemskega blaga. Proti več tvežkam je bila uvedena kazenska preiskava. Razen tega pa je bilo aretiranih več carinikov. Eden izmed njih se je na poti v preiskovalni zapor ustrelil. Uvedena preiskava še ni zaključena.

Odpor proti Youngovemu načrtu v Franciji

Senzacionalen govor bivšega ministra Marina. — Yungov načrt bi zasigural Ameriki gospodarsko nadmoč nad vso Evropo, Francijo pa bi spravil v gospodarsko suženjstvo

— Pariz, 6. julija. Bivši minister za pokojnine Marin, ki pripada republikanski demokratični uniji vladne večine, je imel včeraj na nekem protestnem zborovanju velik govor proti ratifikaciji pogodbe o francoskih vojnih dolgovih v Ameriki in proti Youngovemu načrtu glede ureditve reparacijskega vprašanja. V svojem govoru je naglašal, da bi sprejetje teh pogodb silno obogatelo Ameriko in pojačalo njeno gospodarsko nadmoč ne samo nad Francijo, marveč nad vso Evropo. Francija bi bila za dolgih 62 let podvržena tributu, ki bi se stekal v Ameriko in tako ogrožena v svojem gospodarskem razvoju, da se to sedaj ne da niti približno pojmiti. Youngov načrt nedopušta niti najprimitivnejše vojaške kontrole nad desnim predelom Porenja, kar nudi edino garancijo za varnost Francije. Od Youngovega načrta bi imeli vse koristi samo Amerika in Nemčija, vse slabe posledice pa bi morala nositi Francija. Tega se mora zavedati tudi Anglija, ki zelo greši, ko se tako zavzema za popušcanje Francije.

Tudi Rumunija je nezadovoljna

Protestna nota Rumunije v Londonu in Parizu. — Krivica je storjena tudi Jugoslaviji.

— Bukarešta, 6. julija. Generalni tajnik rumunskega zunanjega ministrstva Gafenko je dal zastopnikom inozemskega in domačega tiska pojasnila o stališču, ki ga je Rumunija zavzela napram Youngovemu načrtu. Rumunska vlada se je odločila, da izrazi svoje globoko nezadovoljstvo nad tem načrtom ter je obvestila tudi vlade v Parizu, Londonu in Rimu, da bo na politični mednarodni konferenci nastopila proti temu načrtu in da ne bo sprejela tozadevnih sklepov, ker se je edno na-

pram Rumuniji in Grčiji zanemarjalo načelo, da naj reparacije služijo za pokritje vojnih dolgov. Italija je dobila po Youngovem načrtu več kakor bi ji imelo pripasti po odločitvi konference v Spa. Krivica je bila povzročena tudi Jugoslaviji. Po določenih anuitetah, ki so zlasti v prvih letih zelo majhne, Rumunija ne more niti plačati dobav, ki jih je naročila na račun reparacij v Nemčiji. Stališče rumunske vlade bo zelo energično v obrambi načel, ki so veljala tudi za vse ostale države.

Izid parlamentarnih volitev na Nizozemskem

Volitve niso prinesle znatnejših izprememb v strankarski konstelaciji zbornice. — Vse stranke so ohranile svoje posestno stanje.

— Haag, 6. julija. Pri volitvah v poslansko zbornico so obdržali katoličani in socialisti svoje posestno stanje pa tudi drugače niso nastopile nobene znatne izpremembe. Po volitvah l. 1925 je prišlo v zbornico 30 članic takozvane katoliške državne stranke, 13 protirevolucionarnih kalvinistov, 11 pristašev katoliške zgodovinske stranke (ki pripadajo konzervativnemu krilu zbornice), 9 liberalcev, 24 socialistov, 7 radikalov, 1 komunist, 1 agrarec 2 reformirani protestanti in dva pristaša drugih strank. Ker je bila parlamentarna koalicijska zaradi nasprotstva med katoličani in protestanti ter zaradi odpora dela katoličanov proti sodelovanju s socialisti nemogoča, je prišel tedaj na

krmilo izvenparlamentarni kabinet de Geer. Pri sedanjih volitvah je tekmovalo za 100 mandatov poslanske zbornice 37 strank s 644 kandidati. Vlada de Geera je odstopila, da bi nudila kraljici možnost, imenovati parlamentarno vlado, ako bi prinesle nove volitve za to ugoden izid. Potek volitev pa ni prinesel zaželjenega uspeha. Katoličani so ohranili svojih 30 mandatov, socialisti pa svojih 24 mandatov, dočim so protirevolucionarni kalvinisti dobili 12 mandatov, katoliška zgodovinska stranka 11 mandatov, liberalci 8, radikalni 7, reformirani protestanti 3, komunisti 2 mandata dočim so tri ostale stranke dobile po 1 mandat.

Dve zanimivi dunajski senzaciji

Socijalni demokratje očitajo vladi tajne zveze s Heimwehrom, ti pa socialistom, da skrivajo orožje.

Dunaj, 6. julija. »Arbeiter Zeitung« poroča kot veliko senzacijo, da obstoji med avstrijskim vojnim ministrom in Heimwehrom sporazum o sodelovanju kakšnih izgradov in nemirov. Na podlagi tega sporazuma je določeno, katera poslopja ima zasesti vojaštvo in katera Heimwehr. Vojno ministristvo to odkrije odločno demantira.

Dunaj, 6. julija. Kakor poročajo iz Mödlinga je tamkaj v četrtek zvečer pogorela

neka baraka, v kateri je imel mizar Kornfeld svojo delavnico. Med požarom so se čule strelom podobne eksplozije. Pri požaru je preiskavi so odkrili ognjevarne na podstrešju dve strojni puški in 4 zabojne municije, kar so vse izročili orožništvu. Baraka, v kateri so našli orožje, je baje last delavskega telovadnega društva in stoji na zemljišču socialno-demokratskega konzumnega društva.

Trgovina s sužnji zopet oživlja

— Pariz, 6. julija. Strokovniak Društva narodov dr. Meizan je predložil Društvu narodov svoje poročilo o trgovini s sužnji. V tem poročilu ugotavlja, da se v Arabiji, Sudanu in Abesiniji trgovina s sužnji na novo poživlja. Na leto prodajo nad 2000 črnih sužnjev. V pristanišču Džide je glavni suženjski trg v neposredni bližini konzulatov evropskih držav. Povprečna cena za enega sužnja znaša približno 2000 mark. Cena mladih za mork je znatno višja. Na ozemlju Jemena je suženjstvo tako razširjeno, da je število sužnjev večje, kakor pa svobodnih ljudi.

Krvava družinska tragedija

— Pariz, 6. julija. Krvava rodbinska tragedija se je te dni odigrala v Mali vasi pri Rennesu. Ženo nekega kmeta, ki je bila nedavno obsojena zaradi neznatne tavnine na dva meseca zapore, je ta kazen tako

potrla, čeprav je bila samo pogojna da je sklenila izvršiti samomor ter končati tudi življenje svojih treh otrok v starosti 2 do 6 let. V odsotnosti moža je spečim otrokom razbila s sekuro glave, nato pa skušala izvršiti samomor na ta način, da si je popolnoma odsekala eno nogo in eno roko ter si z nožem prerezala grlo. Grozno dejanje je šele naslednjega jutra odkril mož, ki se je vrnil z dela domov. Ženo so v brezupnem stanju prepeljali v bolnico, vsi trije otroci pa so mrtvi.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Amsterdam 22.875, Berlin 13.5725, London 276.21, Newyork 56.87, Milan 297.95, Pariz 222.90, Praga 168.60, Curih 1065.9, Dunaj 8.011.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih: Beograd, 9.13, London 25.2125, Newyork 520, Pariz 20.34, Milan 27.20, Berlin 123.80, Dunaj 73.10, Praga 15.39, Budimpešta 90.60, Bukarešta 3.0635, Sofija 3.75.

Anica Justinova dobila prvo nagrado

Izid snočnega žrebanja za nagrade k filmskemu glasovanju.

Ljubljana, 6. julija. Sinoči se je vršilo v Elitnem kinu Matice pri zadnji predstavi žrebanja za nagrade k filmskemu glasovanju. Kakor je bilo pričakovati, je bil kino razprodan. Naval občinstva je bil kljub poletni vročini tako velik da so bili zasedeni celo priklonni sedeži. Večina obiskovalcev je bila »medeljska«. Na sporedu je bil film »Jahta sedmerih grehov« v katerem nastopa v glavni vlogi priljubljena igralka Brigita Helm, ki je dobila za Greto Garbo največ glasov.

Po drugem aktu je zasedla komisija, obstoječa iz zastopnika uredništva »Slov. Naroda«, vodstva kina Matice in glasovalcev svoj prostor na odru, kakor je imel g. Pavel Debevec kratek govor. Občinstvo, kopre neč po nadaljevanju vžigajočega filma, je postajalo nervozno zato je bilo treba govor čimprej zaključiti.

Prošnji, naj bi pomagala pri žrebanju, se je ljubezljivo odzvala neka gospodična iz partije, kakor je bilo po njeni »srečni« roki izžrebani naslednja 30 dobitnic in dobitnikov.

Brezplačen sedež v loži za tri mesece dobi Anica Justinova, Vrhovčeva ul. 11.

Brezplačen sedež v loži za en mesec dobi Robert Richtman, Stavna družba d. d. Vrtača 5, Volbenk Polc, dijak, Krekov trg 10, in Milan Vrhovnik, Vrhovčeva ul. 3.

Brezplačen sedež v loži za dva mesece dobi Jakob Grčar, železniški uradnik pri direkciji državnih železnic.

Brezplačen sedež v loži za en mesec dobi Ines Čadeževa, Stari trg 11, in Anica Müllerjeva, Krakovski nasip 18.

Slike najpriljubljenejših igralcev s podpisli dobe: Ruša Mahkota, Črnuče, Ciril Soukal, Pred Škofijo 2, Josip Perla, Gospodarska cesta 13, Josip Gärner, gradbeni tehnik Prešernova ulica 3, Zvonc, zidar, Dunajska cesta 21, Polde Sedel, Tabor 6, Oskar Miste, železniški uradnik pri direkciji državnih železnic, Feliks Kren, Stetovska cesta 13, Jožica Svetetova, kolonija mestna hiša, Ivan Štrekelj, Celovška cesta 34.

Brezplačen sedež v loži za dva mesece dobi Nuša Zrnecova, Prešernova ulica 3. Brezplačen sedež v loži za 1 mesec dobi Riča Kathonova, Tržaška cesta 11 in Mirko Strehovec, dijak, Riharjeva ulica 6. Slike najpriljubljenejših igralcev s podpisli dobe: Gita Steinbergova, poštni predal 9, Hinko Sircelj, železniški uradnik pri direkciji drž. železnic, Stane Brcl, univerza Pavel Arnešič, železniški uradnik pri direkciji državnih železnic, ga. Minka Stranova, Lepi pot 6, Pavla Rozmanova, Breg 14, Alojzij Gregorčič, dijak, Bleweisova cesta 15, Julija Rojškova, Študentovska ulica 11, Ciril Soukal, Pred Škofijo 2 in Ruža Juvanova, Miklošičeva cesta 8.

Dobitnice in dobitniki naj se zgledajo pri vodstvu Elitnega kina Matice, kjer naj se izkažejo z drugim delom glasovnice.

Novo mestno kopališče v Mednem

Te dni je bilo otvorjeno novo mestno kopališče v Mednem. — Kopališče ima 200 omaric in 46 kabin. Tudi ljubitelji Save pridejo v polni meri na svoj račun.

Ljubljana, 5. julija.

Za kopanje in solnjenje je bilo prejšnja leta v Ljubljani nezadostno poskrbljeno. Pred in med vojno smo imeli eno samo kopališče, Kolesijo, v kateri je bilo sedevda premalo prostora. Največ Ljubljancem se je kopalo na prostem, na Ljubljani, na Savi in v Gradaščici, mnogi so pa ostali raje doma.

Po vojni so se razmere temeljito izpremenile. Pomena telesne kulture in snage smo se začeli zavedati tudi Slovenci. Pomikanje primernih kopališč je postalo pereče vprašanje za vse sloje. Kolesija, ki je pred vojno ni zadostovala, je postala premajhna in pretesna. Vsi Ljubljanci se vendar niso mogli kopati v malem kopališču, ki je imelo komaj 50 kabin in kakih 100 omaric. Da ustreže prebivalstvu, je mestna občina sklenila zgraditi na Ljubljani večje kopališče. In res je postavila na desnem bregu Ljubljane lično kopališče, ki je bilo vsako leto prav dobro obiskano.

Toda izkušnje so pokazale, da tudi kopališče na Ljubljani ne zadostuje. Ljubljana šteje 60.000 prebivalcev, od katerih se poleti, zlasti ob nedeljah in praznikih, koplje najmanj polovica, ob delavnikih pa najmanj 8 do 10.000. Za vse te množice je postalo tudi kopališče na Ljubljani premajhno. Nekaterim je bila Ljubljana preveč od rok, drugi so si želeli kopališča na Savi, tretji zopet v mestu samem.

Prva, ki se je lotila tega vprašanja, je bila SK Ilirija, ki je pričela že lani graditi pod Tivolijem moderno sportno kopališče in ga je letos dogradila. Kako potrebno je bilo to kopališče, dokazuje vsakodnevni naval. Prebivalstvu sredi mesta, uradništvu, ki je prosto v opoldanskih urah, in raznim drugim slojem, pri katerih igra čas glavno vlogo, je bilo s tem zelo ustrezno in mnogi so si po pravici oddahnili. Večini je bila Ljubljana preveč od rok.

Meščani so bili torej z novim kopališčem Ilirije zadovoljni, niso pa bili zadovoljni prebivalci periferije, ki teži proti Savi. Za te je Sava ideal in pač najbolj prikladen. Misel zgraditve kopališča na Savi, ki Ljubljancem že več let ni dala miru, je bila zopet sprožena in ž njo se je začela pečati tudi mestna občina.

Mestna občina je nameravala že pred leti zgraditi moderno kopališče na Savi. Vsakoletno poplave Save, ki je neusmiljeno rušila in odnašala vse, kar ji je bilo na poti, pa niso govorile v prilog temu načrtu. Če bi hoteli imeti na Savi moderno, vsem zahtevam odgovarjajoče kopališče, bi morali zgraditi močno škarko iz betona ali celo jez. To bi bilo zelo drago in občina bi toliko stroškov ne zmogla. Preračunano je bilo, da bi moderno kopališče na Savi občino veljalo najmanj 4 do 5 milijonov Din. Vprašanje je tudi, če bi se tako kopališče sploh rentiralo.

Zato je morala občina opustiti načrt večjega kopališča, pač pa je sklenila zgraditi na Savi nekoliko zaslonno kopališče. Kopališče je mislila zgraditi že lani, pa je bilo že prepozno in tudi denarja ni bilo na razpolago. Letos v aprilu, ko je bila misel zgraditve kopališča na Savi znova sprožena, je občina sklenila riskirati par stotisočev Din, zlasti ker je kopališče na Ljubljani znatno skrajšalo.

O kopališču je razpravljali občinski svet in sklenjeno je bilo zgraditi novo kopališče na Savi med Ježico in Tomačevim. Odkar je Sava porušila tolmun v Lahah in odplavila vsa mivko, je postalo Tomačevo Ljubljancem najpriljubljenejše kopališče. Ob bregovih Save je vsako leto v sezoni živahno od Tomačevega prav gori do mostu na Ježici.

Zato se je začela občina pogajati s posestniki ob Savi za odkup sveta. Pri pogajanjih pa je naletela na nekrčakovane težave, kajti posestniki so zahtevali za zemljišča pretirano odkupnino. Pogajanja so se razbila in že je kazalo, da bo tudi letos kopališče na Savi padlo v vodo.

Občina je pa kljub temu sklenila zgraditi primerno kopališče na Savi. Ker na Ježici in v Tomačevem ni bilo mogoče dobiti prostora, odkupni primernega zemljišča, je občina sklenila zgraditi kopališče v Mednem.

Medno, ki leži med Medvodami in St. Vidom, je bilo še nedavno Ljubljancem malo znana vasica, a je zdaj glavno izhodišče nedeljskim izletnikom, ki hodijo čez Golo brdo na Katarino, oziroma izletnikov, ki hodijo na Grmado po novo markiranih potih, po Westrovi poti in tako zvani plezalni turi mimo Turnca. Medno leži na desni strani Save, na nasprotni strani so pa Vikerče. Ker je okolica ravna, se odpira pogled na Kamniške planine in Karavanke ter na Polhovgrajsko Dolomite. Radi kraškega razgleda, bistrice Save in čistega planinskega zraka je postalo Medno nekako malo letovišče, ki ima vedno več obiskovalcev.

Zato ni čuda, da je občina sklenila zgraditi kopališče v Mednem. Pretekli mesec so začeli kopališče graditi. Zemljišče, na katerem stoji, je last šentvriške župnije, ki ga je občina odstopila po zmerni letni najemnini. Te dni je bilo lično zaslonno kopališče, ki ima 64 kabin 200 omaric, dograjeno. Kopališče je leseno, zidana je samo srednja zgradba, v kateri so blagajna, bife in upraviteljevo stanovanje. Popolnoma ločeno je zgrajeno stranišče.

Občina je napravila do kopališča lepo pot, iz kopališča samega pa vodijo stezice naravnost k Savi. Čez Savo je tudi mostiček na sosedni otok, ki ga bo občina tudi vzela v zakup. Pri kopališču so prostori za balinanje, nogomet in razne igre. V tem pogledu je torej v Mednem združeno prijetno in koristno in ustrjeno bo zlasti onim, ki se radi gibljejo na svežem zraku. Za lačne in žejne žolodce skrbi gostilničar Cirman iz St. Vida, ki ima bife v najemu.

Cepprav je kopališče zelo priprosto, je vendar zgradba veljala mestno občino okoli 200.000 Din.

Ljubljanci imajo torej zdaj štiri kopališča in še peto na Savi. Kopališče v Mednem je po legi sicer idealno, ima pa to napako, da je predrago. Ne gre za vstopnino, ki znaša samo 3 Din za tri ure — pač pa za dohod. Medno je namreč oddaljeno 9 km od Ljubljane in je pešcem preveč od rok. Kdor ima kolo, si pač ne bel glave, bolj kočljivo je pa za druge, ki so navezani na avtomobuse. Do kopališča vozi namreč vsako uro mestni avtomob. Enkratna vožnja stane 5 Din in nazaj tudi 5 Din, to pa samo v primeru, če se kopalec pelje obvezno tja in nazaj. Drugače stane enkratna vožnja 7 Din. Vožnja do Mednega velja torej z avtomobusom 10 Din, vstopnina 3 Din, za vsako nadaljnjo uro še 2 Din. Štirurno kopanje velja torej 15 Din! To je pa odločno preveč. Na ta način Medno prav gotovo ne bo privabilo Ljubljancem.

Kakor čujemo, namerava mestna občina odnoso maloštevilniška družba znižati cene, kar bi bilo končno tudi v njeno korist. Upamo, da se bo to čimprej zgodilo.

Novi civilnosodni postopek

Član Vrhovnega zakonodajnega sveta in profesor beogradske univerze dr. Arandjelović je napisal za »Vremec« članek o pravkar v Vrhovnem zakonodajnem svetu proučenem načrtu zakona o civilnosodnem postopku. Njegova izvajanja osvetljujejo novi zakon s srbijske strani, to je s strani dosedanjega srbijskega civilnosodnega postopka. Arandjelović izvaja med drugim:

Doslej smo imeli šest pravnih področij, kjer so veljali različni civilnosodni postopki: Srbijo, Hrvaško, Vojvodino, Bosno in Hercegovino, Črno goro ter Slovenijo in Dalmacijo. Tako stanje je moralo nujno razjedinjati, ne pa združevati naš narod. K temu se je pridružio še to, da se ti postopki ponekod zastareli in da ne odgovarjajo potrebam modernega pravnega življenja. Srbijski in hrvaški zakon sta sponela na načelu pismenega postopka, kar je omogočalo, da so stranke zavlačevale tožbe v nedoglednost. Črna gora je imela v načelih dober zakon, a v podrobnostih ni odgovar-

jal sodobnemu obsegu pravnega življenja. Le Slovenija in Dalmacija sta glede civilnosodnega postopka na višini. Zato je bil tam veljavni zakon sprejet kot podlaga za novi zakon, ki bo veljal za vsa država. Po splošnem priznanju i teoretikov i praktikov je ta iz Avstrije prevzeti zakon o civilnosodnem postopku eden najmodernejših in najpopolnejših na svetu.

Z načeli tustmenosti, neposrednosti in svobodne ocene dokaznih sredstev se omogoča ugotovitev materialne resnice, se skrajša tožbeno postopanje in se preprečujejo vsakovrstna zavlačevanja.

Po novem zakonu ne bo več, kakor doslej v Srbiji, tožitelj gospodar spora, marveč sodišče. Ocena dokaznih sredstev je popolnoma prepustena sodniku. Sodniku je dovolje-

no, da zasliši neomejeno število prič. Mesto preveč povdajane prisage se bo uporabljal »dokaz z zasliševanjem strank«.

Novi zakon bo mogoče uvesti v pokrajini, kjer so doslej obstojali drugi postopki, le v primeru, da bodo i sodna oblast i sodniki popolnoma na višini svoje naloge. Zakon o civ.-sod. postop. šteje 696 členov. Zaradi njegove lažje uvedbe v ostalih pokrajinah bo ministristvo pravde izdalo še potrebna navodila in formularje. Vrhutega bo še posebej odločeno, kje naj se ustanove sreska sodišča in kdaj naj prične delovati enotno kasacijsko sodišče za vsa država. Člen 696 pravi, da bo dan uveljavljenja novega zakona določen s posebnim zakonom.

Ugled države zahteva

V tem članku priobčenem v »Slov. Narod« dne 4. t. n. zahteva članek, da bi se ono staro, mršavo in nadušljivo kljuse, ki vleče potni voz, s katerim se pobirajo pisma po nabirajnikih v mestu, dalo že davno v zaslužni pokoj in da bi se ga pustilo mirno poginiti.

Državna uprava zahteva štedenje, kar je popolnoma prav in za današnje čase prijemno. Štediti moramo tudi z močmi; tako s človeškimi kakor tudi z živalskimi in motornimi. Štedenje z močmi pa ne obstoji v tem, da jih zametavamo, ampak v tem, da jih primerno in koristno izrabljamo. Pisma niso težka in za pobiranje pism po nabirajnikih je vsak konj dober, da le vleče prazen voz. Tak konj lahko nadomešča v svojem poslu veliko boljšega in močnejšega konja ter ga s tem prištedi za večja in težavnejša dela.

Gotovo je vse tako urejeno, da omejeno kljuse svoje delo o pravem času opravi in da nič ne zamudi. Kdor mu pa kljub temu ne zaupa, lahko nese svoje pismo v nabirajnik glavne ali kake druge pošte v mestu. Vse te pošte se poslužujejo za svoje prometno sredstvo avtomobilov.

Ali so pešci brezpravna raja?

V ponedeljek 17. junija je prinesel »Slov. Narod« iz policijske kronike vest, da je moral 51letni Žilji Ferdo, preglednik finančne kontrole, zaradi težke poškodbe v bolnico, ker se je neki jezdec zaletel vanj in ga podrl na tla, ko je šel proti Ježici na izprehod.

Da se ne bi mislilo, da je šel g. Žilji proti Ježici morda po sredi Dunajske ceste, kjer bi bil izpostavljen taki nevarnosti, moram kot očitve povedati, da g. Žilji sploh ni šel proti Ježici, marveč od Ježice po poti, ki vodi med poljem proti gozdu v Klehah.

Ne vem, ali je g. Žilji kaj ukrenil, da se nezgoda oblastveno preišče, domneval sem pač, da bo to storila policija. Zato sem tudi upal, da bo s tem konec dirkanju po polju in travnikih v tem okolišju, katero sem že preje ponovno opazil. Očitno gre za Kolo jahave, pri katerem so oficirji, civilisti in tudi ženske v moški obleki.

Upal sem tudi, da bo taki družbi zaletelo že veliko ogroženje izprehajalcev — bila je nedelja, 16. junija, — ki se jih je časoma precej nabralo in ki so bili priče, kaj se je zgodilo in kako postopalo. Vendar v tem pričakovanju sem se zelo zmo-

til. Neženirano in neovirano galopirajo ja-hači po tem polju še nadalje, pa ne morda po takih potih, kakor je uvodoma omenjena, ampak kar po stezah in travnikih. Laš tam, kjer so redno izprehajalci, pogosto tudi otroci.

Verjamem, da so to prijetna tla, vendar na račun tuje lastnine, na nevarnost za druge pa gojitev takega sporta nikakor ni dopustna. Žal, da pešci ne moremo frtati, ko že sredi polja in travnikov nimamo miru.

Lovci na radiovalove

Tam neke za Bežigradom je neki gospod, ki je navdušen lovec. Ker pa je s svojo florbortovko polovil, ozir. postreljal vse ptice v svojem lovskem revirju, se je sedaj z navdušenjem spravil s svojim visokofrekvenčnim aparatom na uboge radiovalove. Je pa tako ustvarjen, da se skoro bojimo zanj, da se sam ne ujame v svojo čudovito lovsko tehniko. Pravijo, da radiovalovi neposredno vplivajo na možgane, zato se jih radiolovec tako salamensko boji. Naj pa bo potolažen v svoji razgreti domišljiji in mu odkrito povemo, da radiovalovi še niso nikogar odnesli s seboj in ga obenem tem potom prosimo, da bi sploh opustil ta lov, ker zna biti časoma res nevaren.

Mnogi prizadeji.

— Izgredi pred kavarno v Šiški. 4. t. m. ste objavili v rubriki »Besedo imajo naši čitatelji« pod naslovom »Prošnja policijske-mu ravnanstvu« popolnoma upravičene pritožbe proti pogostim nočnim kralom pred kavarno v Šiški, proti katerim oblastva ne nastopijo s potrebno odločnostjo. Pisec dotičnega članka pa dela za izgrede neupravičeno soodgovornega tudi mene kot lastnika hiše. Izjaviti moram z ozirom na to, da sem si dovolj prizadeval odpraviti večne kralave in izgrede pred kavarno in v kavarni. Moje intervencije pri oblastvih, tudi pri policijski direkciji in na policijski stražnici — ki leži notabene skoro nasproti kavarni — ni bil dostojen niso imele za željenega učinka, odповed kavarniškega lokala sedijo namenjenci pa leži za sedaj še nerешena pri sodišču. — Ivan Zupančič.

— Tiskarski škrtat je zagrešil v včerajšnjem članku »Svetovna razstava v Barceloni in slovenski pamflet« napako, ki kvari zmisel celega stavka. Konec drugega stavka v prvem odstavku se mora glasi: »... vsiljivce in notorne nesposobneže, ki so obenem čisto nesposobneže.«

blize proti Ljubljani rase iz gramoznih tal visokoprtilična hiša Jerneja Blaža. Betonski temelj je dograjen. Zdj se stavijo etene iz zidne opeke. V hiši bo kletno, visokoprtilično in pa podstrešno stanovanje. — V Tvor-niški ulici, ki je v grobem zgrajena, ei stavi strojevodja Josip Slanovec visokoprtilično hišo. Betonski temelj je napravljen, val ostali zidovi bodo iz zidne opeke. Hiša bo imela kletno, visokoprtilično in podstrešno stanovanje. Zidarska dela izvršuje stavbnik Karel Gregorec iz Mengša. Na Selu je projektirana široka, moderna ulica. Na vzhodni njeni strani je zraslo že lani nekaj visokoprtiličnih hiš, a tudi letos se tam pridno zida. Tako si je med drugimi omislil svoje ognjišče tamkaj tudi Ivan Salehar. V hiši so kletni prostori, visokoprtilični in podstrešno stanovanje. Zidarska kakor tudi vsa druga dela so po večini dokončana in bodo stanovanja v kratkem porabna. — Zraven Saleharja je sezidana in spravljena pod streho visokoprtilična, hiša Ivana Jalena. Zdj je v delu balkonček pri vzhodu in vzdavajo okenske okvire. Stene so ometane in se v kratkem prične s slikanjem sob, ki bodo vsakega le prihodnji mesec porabne. — Za Coticovo visokoprtilično hišo z visokim prtiličem se je ta teden izkopal svet za temelj. Zdj delajo lesen opaz za vlaganje betona. — V isti vrsti ob tej ulici kopljejo svet za visokoprtilično hišo dimnikarskega mojstra Klančarja.

Tako v Zeleni jami kakor tudi na Selu so zidane hiše na suhem gramoznem svetu. Temeljno zidovje je pri vseh iz betona, zbog tega so tudi kletna stanovanja suha in zdrava. Prebivalci imajo zdravo pitno vodo iz ljubljanske vodovoda in pa električno razsvetljavo, kar je v zdravstvenem oziru velikega pomena.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v »Slovenskem Narodu«!

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 6. julija 1929, katoličani: Izajša, pravoslavni: 23. junija.

DANASJNE PRIREDITVE.

Kino Matica: Jahta sedmerih grehov (Brigita Helm).

Kino Ideal: Ljubimkanje. Prireditve Zveze državnih nameščenecv v hotelu Tivoli.

Nogometna tekma Ilirija — Bata na igrišču Ilirije ob 18.

Hustova proslava Češke obce ob 20. v Zvezdi.

PRIREDTVE V NEDELJO.

Kino Matica: Jahta sedmerih grehov. (Brigita Helm).

Kino Ideal: Tajnost cirkusa Barre (Harry Piel).

Podrožniški sejem na Strelišču. Javna telovadba štepanjskega Sokola v Štepanji vasi.

Nogometna tekma Ilirija — Bata na igrišču Ilirije ob 18.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Piccoli, Dunajska cesta, Bakarčič, Sv. Jakoba trg.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 6. julija.

Po Prešernovi ulici je 3. t. m. vozil s precejšnjo brzino neki avtomobilist. Ker so omenjena dne baš popravljali cesto, so ležali na nji kupi gramoza in prsti. Avtomobilist je s precejšnjo naglico zavozil v kup gramoza in posledica je bila, da je debel kamen odletel s ceste v izlozbeno okno tvrdke Marije Sedel. Kamen je velik šipo razbil in ima modrica 6480 Din škoda. Ga. Sedeljeva je zadevo prijavila policiji, ki je ugotovila, da je vozil po Prešernovi ulici trgovec Milan M. iz Nove vasi pri Logatcu.

Radi neprevидnih voženj, divjajočih kolesarjev in voznikov je davi in včeraj na policijo prispelo več ovad. V Bohoričevi ulici sta dva kolesarja vozila precej brezobzirno in zaletela sta se v kup gramoza ob cesti. Oba sta padla in se tako težko poškodovala, da su jo morali z rešilnim vozom prepeljati v bolnico. Potolika sta se na obrazu, po rokah in nogah. — Radi neprevide voženj s kolesom je bil ovaden Rudolf P., ki se je na Kongresnem trgu zaletel v nekega slugo.

Tipografa Adolf Tekavec je prijavil na policijo, da mu je bila ukradena srebrna ura, vredna 250 Din.

Smolo je imel čevljarški pomočnik Ludvik B. Ukradel je v noči od četrtika na petek Ivanu Lenarčiču, sinu posestnice iz Bresta pri Igu, iz drvarnice skoro novo kolo in se odpeljal z njim v Ljubljano. Ker je na kolesu odtrgal ključavnico in ga nekoliko poškodoval, se je odpeljal naravnost v Gorčevo garažo na Gosposvetski cesti, češ naj mu ga popravi. Toda tu ga je čakalo neprijetno presenečenje. Lenarčič, ki je menda slutil, kam lo bo tat ubral, je prišel takoj za njim h Gorcu. Pozval je bližnjega stražnika in dal fanta aretirati. Čevljarček je tatvino takoj priznal. Policija ga je izročila sodišču.

Z doma je pobegnil te dni 13letni France Skole, stanujoč na Vodnikovci cesti. Fant je srednje postave, okroglega obraza, svetlo kostanjevih las in sivih oči. Obleden je bil v temno obnošeno obleko, na nogah je imel črne čevlje.

Policija je prejela poročilo, da je iz zaporov kaznilnice v Stari Gradski pobegnil Karol Dvoršak, star 23 let, rodom iz Maribora. Fant, ki je bil obsojen na prisilno delo, je pobegnil 2. t. m., obenem je pa odnesel pazniku v kaznilnici več predmetov v vrednosti 15.000 Din. Dvoršak je visoke postave, podolgastega obraza, kostanjevih las, ima rjave oči, zdrave zobe in je na rokah tetoviran.

Magnezij proti raku

Splošno je znano, da rabijo magnezij fotografiji, če hočejo fotografirati, v zaprtih prostorih ob slabi dnevni svetlobi. Manj znano je, da povzročajo magnezijeve soli pri človeku optimistično razpoloženje nekako tako, kakor šampanjec. Magnezij kot lekarsko vpliva blagodejno na krče v mišicah, izleči lišaje, prepreči izpadanje las in poveča delovanje žlez, ne da bi se povečal krvni pritisk. Razne žleze človeškega telesa imajo v sebi razne organske magnezijeve soli v različnih količinah po funkciji važnosti za telo.

Te dni je predaval v Parizu znameniti kirurg prof. Delbert o magnezijevih solih kot sredstvu proti raku. Morskim praščikom in domačim zajcem je vprizgaj razne infekcije raka, obenem jim je pa primešal v jed magnezijeve soli. Cepil je vse, magnezijeve soli pa ni dal vsem. Magnezij je lečil infekcije ali pa je sploh preprečil obolenje, dočim so živali, katerim ni dal magnezija, kmalu poginile. Iz tega Delbert sklepa, da bi se dal rak lečiti z magnezijem, posebeno v prvih stadijih. Magnezij je zelo učinkovito sredstvo proti zarodku raka, ki se rad pojavja zlasti na spodnji ustnici ljudi, ki so vajeni kaditi pipo, posebno če je težka.

V slovo

Prijetna dolžnost nas veže, da se vsem cenjenim gostom prijateljem in znancem ki so nas priljazo v času našega obratovanja »restavracije hotela Slon« v Ljubljani blagovolili posezati, najiskrenejše zahvalujemo za izkazano naklonenost in prošimo, da nas ohranijo v prijaznem spominu.

Z oddilnim spoštovanjem

JOSIP IN LEOPOLDINA MASTNAK
sedaj posestnik »vile Mastnak« Dobrna pri Celju.

Beli Medved, finančni minister naših gozdovnikov

Junak, ki je prepotoval Afriko in s petimi streli ubil tri leve in dva leoparda

Ljubljana, 6. julija. Kar pomlajenega sem se čutil, ko sem prvič stopil v svetloste naših gozdovnikov. Za celih deset let mlajši sem se zazdel samemu sebi. Ta prijetni občutek me je gnal, da sem se hotel nekoliko približati seznaniti s temi ljubitelji narave in gozda. V njihovem začasnem lokalu v areni Narodnega doma sem jih našel. Vse polno jih je bilo in vsi so bili veseli, žarečih obrazov. Tu je bil zbran tudi ves generalni štab, ali kar ga oni imenujejo. Vrhovno vodstvo in Rodov svet. Gre za veliki tabor. Priprave mnogo zahtevajo in zato so vsi na delu. Ta skrbi za kotle, oni za lopate, ta za kuhinjo, dekleta pridno šivajo in popravljajo šotore. Prav vse sem našel na delu. Po delu je kratak posvet in po posvetu zaorijo naše vselej lepe pesmi, katerim dodajo gozdovniki tudi nekaj indijanskih in pristno gozdovniških. Da ste jih čuli, bi se še vi pomladili. Zanimajoč se za organizacijo gozdovnikov, sem prosil prijaznega Belega Medveda za kratek razgovor.

Čimprej ustanovi Zveza vseh evropskih gozdovniških organizacij. Govorilo se je tudi o tem, da bi se prva konferenca evropskih gozdovnikov vršila v Ljubljani in bi se je udeležili Angleži, Čehi, Nemci, Poljaki in oni narodi, kjer je razvito gozdovništvo. Mi smo s češkimi gozdovniki v najožjih stikih, kar je pač umljivo, če pomislimo, da smo Jugoslovenci v vsakem oziru v najtesnejši zvezi s Čehoslovaki.

— Omenili ste, da prvotno niste imeli čisto gozdovniške organizacije. Kako pa ste prišli potem do nje?

Kot sem že dejal, smo imeli v Sloveniji v začetku neko zmes med gozdovništvom in skavtizmom, kar smo posneli po vzorcu češkoslovaških junakov volnosti ali narodno socijalističnih skavtlih. Koncem l. 1924 je vstopil v našo organizacijo Rdeči Volk, ki ima največ zaslug, da smo se reorientirali in postali čisto gozdovniška organizacija. Črni Ris in Rdeči Volk sta nam tudi dala prve slovenske spise o pravem gozdovništvu.

preglavic. Celodnevna oskrba znaša 10 Din. Nečlani, ki taborijo v tkzv. počitniški koloniji, pridruženi taboru, plačajo za tritedensko taborenje 250 Din. Čeprav je tabornina malenkostna, vendar je ne zmorejo vsi. Zato smo se vsako leto obrnili na plemenite dobrotnike, ki so nam pomagali, da smo najrevnejše vzeli brezplačno v tabor. Lani n. pr. nam je ljubljanski občinski odbor dal 2500 Din podpore, a mestna občina 1500 dinarjev. Nekaj smo porabili za nakup novih šotorov, nekaj za oskrbo revnih članov. Letos je vzela ljubljanska mestna občina v svojo oskrbo nekaj članov in nam dala 3000 dinarjev podpore. Ljubljanski občinski odbor se nas doslej še ni spomnil, vendar se nadejamo podpore, ker mi jo je zagotovil sam komisar g. dr. Natlačan. Ker smo ravno pri poglavju podpiranja, vas prosim, da zabeležite še to, da so gozdovniki vsem svojim dobrotnikom nad vse hvaležni, posebno pa ljubljanski mestni občini. V ljubljanskem županu g. dr. Pucu imamo prav dobrega prijatelja in velikega dobrotnika.

vedan popolen mir, ti gre predpisano daljavo izven tabora in se nakriči pa napiska po mili volji. Če gre le en meter iz tabora, mora vzeti dolgo palico seboj in se po vseh pravih obliči. Se nahrbtnik ne sme manjkati in v njem kaj za pod zobe. Če gre v tabor, je mama v skrbeh. Najmanj pet skatelj marmelade mora z njim, drugače ni pravilno in po predpisih opremljen za taborenje.

Pa tudi Joka smo imeli v taboru. Vsaj prvo leto je bil krščen za Joka, ker je venomer jokcal za mamico, sestrico in atkom. Vsak trenutek je bil posvečen ljubim domačin in Joku. To pa se je dogajalo sa-

mo prvo leto; drugo leto je bil fant od farre in gorje mu, ki se je drznil junaka Vojčka klicati za Joka!

Imamo pa tudi junaka, ki je prepotoval Afriko in s petimi streli usmrtil tri leve, dva leoparda, štiri tigre, dve klopači, z roko pobil cel tucat črncev, vse skupaj zmašil v »ruksack« in jo pobrisal na luno. To povest je moral junak že nešteto krat pripovedovati. Vselej je nova in vlna gozdovnikom novega poguma na njihovih izletih.

Zahvalil sem se prijaznemu Belemu Medvedu za podatke o gozdovnikih in obljubil, da jih obiščem pod mogočnim Martuljkom v njihovem kraljestvu.

Resignirala je. — Tudi v ljubezni je potrebna zdrava pamet. — Zakon je težko, a sladko breme. — Počakajte, da se vroča ljubezen ohladi

89

Z zanimanjem čitam odgovore v anketi Zakaj se ne možete, želite? Uboge ženske, kake nestrvi so to. Seveda, saj se za one, ki so mirne in tihe, ne flirtajo, ter jim je toliko hvaljeno in željeno uživanje odvrtno, niti ne zmenji kvečjemu s kako ironično in pomilovalno opazko.

Tiha, topla domačnost; iskreno pristrano, nesebično, tovarištvo, ter medsebojno spoštovanje in strpljivost, ki je po mojem mnenju vir sreče in zadovoljnosti v zakonu, ne tega si ne žele današnji moški, to je le staro šaro, je staromodno, hoče se jim le ljubiti.

Vidite, ker sem tako staromodna, bom pač morala ostati tako zaničevana stara devica. — M. P.

90

Izčrpen odgovor na to vprašanje bi lahko napomnil cel »Sl. Narod«. Naj podam v kratkem nekaj misli k temu, kot se iz odgovorov vidi, večkrat nerazumevanemu problemu.

Jaz sem hvala bogu odlašal toliko časa, da sem spoznal, da je poleg vse pameti treba še precej sreče, kdor hoče najti mir in zadovoljstvo v zakonu. Sicer je večina teh odgovorov zmožna omamljiva splošna odvrtnost od te »nesreče«, toda ker se nisem bil »prevaranc«, najbrž ker sam nimam navade »varati«, upam še vedno, da se bo še našlo kako slovensko dekle, ki ji bom lahko zaupal sebe in dom! Res je več ljulike kot pšenice, zato je težko zadeti pravo, posebno če ni dovolj časa, kajti za ženske je treba časa in denarja, danes pa je čas denar, škoda le, da nosi vsak na čelu pečat svojih moralnih kvalit, marsikatera nesreča bi bila odvrtna. Toda se to, kar izdaja obraz, zakriva, sicer najbrž ne radi tega, toliko obsovanega pudra in šminke. — Bodite dobri in dobro vam bo, danes pa je tako, da še poštenjaku ne verjamemo, ker je kakor kaplja v morju prevare. Odkriti srce je nevarna stvar, kdor ne bi smel solzav, tempo življenja je prehitel, toda še bolj smešen je tisti junak, ki tudi ljubezen jemlje in uživa v istem tempu, ne pomisli ne naprej ne nazaj in se oženi ter šele potem izprevidi, na kaj vse je pozabil, ter se v svoji nesreči hudeje in zaničuje vse drugo, le svoje uboge pameti ne!

Vedno naj bo glava nad srcem, predno koga sprejme vanj, se prepričajte, dali je vreden tudi vašega spoštovanja ne samo poltene ljubezni, in se poročite šele takrat, ko spoznate v prvi vrsti same sebe in svoje zahteve in tudi dolžnosti, in kadar vam vse to pove lastna pamet, ne oči in ne mati ali prijateljica. Tudi tisti, ki sedaj z mrzljivo in zaničevanjem obmetavajo drug drugega, bodo, ko jim čas zaceli srčne rane in pridejo do pravega spoznanja, ubrali druge strune, saj končno smo le drug drugemu potrebni. Največ teh razočaranj povzroči nepremišljena mladost, ker mladost je poim razvojne faze človekove in zato ni zmožna trajne ljubezni in harmonije, ker ji je pač v bistvu, da išče lepše in popolnejše, dokler čuti, da so ji odprta vsa pota, ki se z zakonom zapro za celo življenje.

Mnogo tega sem že premislil in se zavadam resnosti tega koraka, ker ne bi rad spadal v trumo do smrti nesrečnih, zato iščem in opazujem, pripravljam in se veselim, zaupam svoji srečni zvezdi, tisti, ki je še nisem videl, če jo pa kdo pozna, naj mi sporoči. — Pika.

91

Debata naj bi se vršila dostojno. Pravi humorist zna vedno tako obračati besede, da nikogar ne žali. Tak naj bi bil tudi naš debaterji. Kakor se mi vidi, so skoro vsi odgovori polni žaljivk. Saj lahko povež eno in isto, ne da bi koga žalil, z drugimi besedami namreč. Nam starinom taka debata preseda, nam starim, ki imamo mladino radi, mladino, ki bo stopila na naša mesta — polna odgovornosti.

Sicer je to vprašanje mladine pretežno. Moralo bi se ga obravnavati akademsko vsetransko. Tu bi prišle vpoštev skoraj vse fakultete: zdravstvo, ekonomija, filozofija itd. Pri vsem tem so pa še nekatere zelo delikatne zadeve, ki bi prišle v poštev pri sklepanju zakonov, katerih (delikatnih zadev) se pa ne more javno obravnavati.

Ljubezen je več vrst. Na tem mestu omenim samo tri: ljubezen do izvoljenke (je v večina slučajih pristna); zakonska ljubezen (te ni); ljubezen do boga (je strah pred hudičem).

V našem slučaju gre za drugo: zakonsko ljubezen. Trdim, da je ni. Marsikomu se zdi ta trditve prehud popr. Saj pravim: so le preveč delikatna vprašanja vmes, in mladini bi se jih moralo razjasniti.

Razun tega bi morala vedeti naša mladina, da je vsak stan težak, zakonski včasih celo neznozen. Potemkaj bi morali vsi ljudje pohajkovati. Lepo bi izgledalo!

Ne! Ako imata mladenič in dekle — zdrave roke, ako se v resnici ljubita, storita tako, kakor smo mi v svojem času storili: zagrabita prvo priložnost. Kdor vrže puško v koruzo, je slab vojak.

Je res težak zakonski stan, presneto težak. Samci in samice so pa nečesa oropani, najprijetnejšega na svetu: ljubezni do otrok in vračanja te ljubezni. Nalikujejo pokrajini brez solnca. — J.

92

Dovolite, da se tudi jaz malo oglasim, čeprav so dekliska leta že daleč za menoj.

Ko sem bila še dekle, nisem nikdar mislila na rožo, niti sem rekla, da se bom poročila, niti da se ne bom. Imeli so me fantje radi in jaz jih zato nisem sovražila. Toda če mi je kdo namignil, da bi mu postala žena, ga nisem marala. Prišel je on. Zelo me je ljubil. O sebi tega ravno ne vtorem trdit, čeprav sem ga imela rada, pač pa sem spoznala, da bi z njim lahko živela rke mi je podoben v mislih in dejanjih poročila sva se. Živela sva v slogi, drug drugemu odpustala, popravljala kar ni bilo dobro, potrpežila drug z drugim in tako sva se vedno bolj razumela in danes sva srečna.

Zato draga dekleta in dragi fantje, ne obrekujte drug drugega, ker ni nihče dolžan ljubiti. In četudi ljubiti, ali mislite, da bo ljubezen ostala vedno tako vroča? In ko se ohladi, kaj vam ostane? Zato po mojem mnenju in izkušnji je bolje, da se v prevroči ljubezni ne ženite, ampak da oarantne mirne živce in počakate, da se vsa ljubezen toliko ohladi, da lahko spoznate koga ljubite. In če vam bo enak, bodite prepričani da boste z njim lahko živeli.

Srečna v zakonu.

Bajka o Amanullahovem bogastvu

Kakor znano, je mora bivši afganski kralj Amanullah s svojo rodbino zbežati iz države, ker so mu stregli po življenju. Z rodbino in bratom je pobegnil najprej v Indijo, od koder se namerava preseliti v Francijo. Kmalu so začeli inozemski listi pisati, da je odpeljala Amanullahova rodbina s seboj ogromno bogastvo. Za prvo silo se je nastanila v Bombayu v hotelu »Taj«. Za kraljem je baje kmalu prispela tudi njegova ogromna prtljaga. Ko so hoteli hotelski uslužbenci odnesti kovčge, so bili baje tako težki, da jih nihče ni mogel dvigniti. Morali so poklicati na pomoč delavce in z največjo težavo so spravili ekstraljevo prtljago v prvo nadstropje. Hotelsko osebje je baje zavohalo, da so kovčgi polni draguljev, zlata, srebra in raznih orientalskih dragocenosti.

Da se ogromen zaklad ne izgubi, je poklical ekstrali na pomoč detektive. Vest o Amanullahovem prihodni se je razširila še isti večer po vsem mestu in je povzročila splošno razburjenje zlasti v angleški koloniji. Čim se je Amanullah pojavil na ulici, je bil neprijetno presenečen, ko je stopil k njemu neki Anglež in ga vprašal, če se kdaj vrne v Afganistan. Amanullah je odgovoril, da se več ne vrne, ker je bolje biti živ v izgnanstvu, kakor mrtve v Afganistanu. Še istega večera je sklenil Amanullah odpotovati v Francijo.

Vesti o ogromnem Amanullahovem bogastvu so pa izmišljene. Demantira se tudi vest, da je Amanullah že zapustil Bombay. V resnici je vzela njegova rodbina s seboj samo neznamno količino draguljev in toliko denarja, da je za prvo silo preskrbljena.

Zvečer ob tabornem ognju

Ustanovni občni zbor organizacije slovenskih gozdovnikov se je vršil l. 1925. Do takrat je obstajala organizacija pravzaprav že dve leti, vendar ni bila čisto gozdovniška, temveč neka mešanica med gozdovništvom in stavtizmom. L. 1925. se je organizacija reorganizirala, sprejela je načelo in program Ernesta Thompsona Setona, ustanovitelja gozdovništva, in s tem postala velika velike gozdovniške organizacije.

— Kakšna je razlika med gozdovniki in skavti?

— Če vam povem, kako je nastal skavtizem, si boste na jasnem tudi o razliki. Po vedal sem vam že, da je gozdovniško organizacijo ustanovil l. 1902 E. T. Seton. Šest let pozneje je ustanovil angleški general Robert Baden Powell svojo posebno organizacijo izvidnikov (Boys Scouts), ker mu Setonova, s prirodno filozofijo in simbolizmom podprta te z indijansko romantiko odeta oblika kot vojaku ni ugajala. Skavtizem predstavlja po vojaškem vzoru prikraseno in pristnično izdajo gozdovništva (woodcraft). Naj vam omenim, da je bil Baden Powel v začetku sotrudnik Setona in da se je, kot ste gotovo čuli, pozneje od njega odcepil. Gozdovniška organizacija je tedaj prava originalna tvorba, dočim je skavtizem posnetek gozdovniške organizacije.

— Kako je razširjeno gozdovništvo?

— Pred vojno je bil skavtizem na vrhuncu. Razumljivo je, da so mladi ljudje rajši vstopili v organizacijo, ki jim je nudila veliko zabave s tem, da so se šli vojaške. Po vojni je pa nastal v Evropi močan in uspešen pokret, ki stremi za tem, da se vrne taborna ideja, v kolikor se je oddaljila v obliki skavtizma od prvotne smeri, zopet na pot, katero je začrtal Seton. Danes se gozdovništvo zelo naglo širi. Na Angleškem prav lepo napreduje angleška gozdovniška organizacija »Kibbo Kift«, ki jo je ustanovil Anglež John Hargrave. Na Češkem imamo že ligo, v kateri je združenih več gozdovniških organizacij. Je to Češkoslovenska Liga Lesni Moudrosti (Čsl. Liga gozdne modrosti), s katero smo v najožjih stikih. Tudi v Nemčiji imamo gozdovnike, ki se zbirajo v organizaciji »Deutsche Freischar«. Najlepše pa je seveda razvito gozdovništvo v Ameriki, kjer je zibelka tega pokreta.

— Ali imate slovenski gozdovniki kakšne stike s ostalimi gozdovniškimi organizacijami?

— Seveda jih imamo! Takoj v začetku smo stopili v pismene stike z ustanoviteljem gozdovništva Setonom, ki nam je poslal prav lep pozdrav in izrazil svoje zadovoljstvo nad ustanovitvijo čisto gozdovniške organizacije v Sloveniji. O binkoštnih sem kot delegat zastopal Združene slovenskih gozdovnikov na velikem zboru gozdovnikov v Samechovi pri Pragi. Na tem velikem zboru je bilo sklenjeno, da se

— V katerih krajih obstoje vaše organizacije?

— V Ljubljani, Mariboru, Ptuj, Hočah, Kamniku itd. Vsako organizacijo, rod imenovano, tvorijo družine, obstoječe iz 8—12 članov. Zaenkrat imamo organizacije samo v Sloveniji. Skušali pa jih bomo razširiti tudi po drugih pokrajinah naše države. Tako vam že sedaj lahko javim razveseljivo vest, da sta se ustanovila dva roda v Zagrebu.

— Najvišji funkcionarji vaše organizacije?

— Mesto staroste sem do lani zavzemal jaz. Na lanskem občnem zboru sem svoje mesto odložil in je bil izvoljen starostrom dr. Stojan Bajič. Poleg njega so najvišji funkcionarji člani Vrhovnega vodstva. Na čelu posameznih rodov stojijo glavarji. Rod upravlja rodov svet, družine pa vodniki.

— Ali mi veste povedati še kaj zanimivega?

— Veliko bi bilo povedati za javnost, da bi nas spoznala. Pa vem, da imate malo prostora za naše stvari. Mogoče vas bo zanimalo, da je naš znak okrogel bel ščit z modrimi rogovmi ob straneh. Naš pozdrav je »Mir s Teboj! oz. Mir z Vami!« Naša organizacija je glede na svetovna in politična naziranja strogo nevtralna.

— Kdo je lahko vaš član?

— Vsak, ne glede na starost, spol in stan. Mora pa biti popolen abstinent alkohola in nikotina.

— Kaj mi veste povedati o letošnjem taborenju?

Kot veste, nisem več aktivni funkcionar organizacije, vendar pa vam tudi to lahko povem, ker v organizaciji še vedno rad delam in sem mladim fantom nekaj svetovalec in kar je glavno — finančni minister. Letos postavijo gozdovniki svoj veliki tabor pod mogočnim Martuljkom. Ze lani so ga imeli tam in je kraj nad vse pripraven. V okrilju gozda pod mogočnimi vrhovi razprostire svoje šotore. V bližini je izvrstna, zdrava, pitna voda in tudi potok za kopanje. Taborenje bo trajalo od 9. do 31. julija. Ljubljanski rod pošlje taborit nad 40 gozdovnikov, nekaj več mariborski rod in po nekaj drugi rodovi. Letos se gozdovniškemu taboru pridruži tudi 40 otrok iz Trbovelj, katere pošlje na taborenje trboveljska bratovska skladnica. Dr. Baumgartner iz Trbovelj je iskal načina, kako nuditi ruskim otrokom lepe in zdrave počitnice. Hvalevredno moram omeniti dejstvo, da se je odločil z drugimi faktorji za taborenje v prosti naravi. In tako bo 40 trboveljskih otrok deležno gozdovniške romantike v taboru, kjer se bodo okrepčali po trudopolnem šolskem letu.

— Koliko plača član tabornine?

— V tem oziru je poskrbljeno tako, da ne delamo staršem naših članov prevelikih

Grb slovenskih gozdovnikov

— Kaj počno gozdovniki v taboru?

— Za tabor velja gotov dnevni red: ob 6. je budnica, vstajanje, pozdrav vzhajajočemu solncu, jutranje vaje, tek skozi gozd, umivanje in nato zajtrk, ki se posebno prikaže. Po zajtrku pospravljanje po šotorih in taboru. Ob 9. zbor in nato odhod v gozd v gozdno šolo, kjer se vrše predavanja o spoznavanju prirode, ali pa na igrišče. Na sporedu so gozdovniške igre, študij prirode, sport, opazovanja itd. Ob 12. obed, nato obvezen počitek in popolen molk. Ob 14. sprehod v gozd, nato petje in igre ali kopanje. Ob 16. taborno delo. Ob 18. je prosto. Ob pol 19. večerja. Po večerji zabava pri ognju ali gozdovniške igre. Ob 22. počitek. Ob nedeljah so gozdovniki ves dan prosti. Vsak večer se zbere pri tabornem ognju, kjer se najprej resno pogovorijo in nato pozabavajo. K večernim zabavam prihajajo vsako leto domačini iz bližnje okolice in se ne morejo dovolj načuditi lepoti gozdovništva.

— Povedali ste mi, da tabori 80 do 100 članov. Kako je poskrbljeno za prehrano?

— Nam ne dela skrbi, ker smo z malim zadovoljni. Seveda ne moremo za mal denar nuditi vsak dan pečenke, peciva in drugih dragih jedil. Pa jih naši gozdovniki tudi ne potrebujejo. Kdor se čez dan nadela ali naigra, je zadovoljen s še tako priprosto hrano, samo da je tečna, zdrava in, kar je glavno — da jo je veliko. Kuhamo v posebnih kotlih. Jedilni list je vsak dan drugačen. Od ričeta do kruhovih cmokov, vse dobite lahko v taboru. Kuharic nimamo, kuhajo člani sami. Jaz sem n. pr. dve leti kuhar v taboru, čeprav se nisem nikjer učil za kuharico; pa vprašajte, če niso bili zadovoljni? Se nazaj me kličejo za kuharja. Naj vam še povem, kolikokrat dobijo kaj za pod zob. Zjutraj za zajtrk najmanj pol litra mlečnega kakaa, opoldne izdaten obed, popoldne kruh, zvečer včasih namesto običajne večerje tričetrt litra mlečnega kakaa. Kruha dobi vsak eno štruco na dan. Kdor si ga več želi, ga tudi več dobi.

— Ali mi prirejate iz tabora tudi kake izlete?

— Predolgočasno bi bilo v taboru tri dolge tedne, posebno še ker nas vrhovi vabijo in kličejo. Gozdovnik se rad vzpenja po gorah in vrhovih, zato se taborniki razdele v delovne družine, tako da ostane vsak dan po ena delovna družina v taboru, druge pa gredo na izlete. Starejši člani odidejo na daljše izlete, mlajši na krajše. Vse se vrši pod strogim vodstvom in zato, hvala bogu, doslej nismo imeli v naših vrstah nesreč.

— Ali mi lahko poveste par zgodbi iz vaših taborenj ali izletov?

— O, to pa to! Za cele knjige bi jih bilo in bi F. Z. storil dobro delo, če bi včasih pogledal tudi kaj k nam. Skavt Peter se n. pr. kar lahko skriva pred gozdovnikom. Debelim Stefanom, ki je pri nas imenitna osebnost. Na lanskem taboru je bil naš Debelinko razvnel potujočega cirkusa. Da vam ga predstavim: star je kakih 9 let. Okrogel, močan, vedno dobre volje in smehljajoč. Zvečer ob tabornem ognju je imel v hlačah, srajci in sploh kjerkoli cel ducat dobro zdrisanih domačih živalic — bolhe jim pravimo. Te je razkazoval v njihovih umetnijah. Naučil jih je boksanja, prekučavanja, vožnje z avtomobilčki, s kolesi itd. Malo je manjkalo, da jih ni naučil še peti in žvižgati. Pa je obljubil, da bodo letos tudi to znali. Pa kak junak vam je ta čudovit gozdovnik! Ko smo šli na izlet, mu je priletela na koleno 30 kg težka skala in se zdrobila, pa razen nekaj solz ni bilo hujšega. Hudomušneži so sicer trdili, da je »skalac« imela obliko kamenčka in je tehtala komaj 30 dkg, a obilnim solzom našega ljubljenskega smo morali verjeti.

Drugi naš junak je mali Peterček. Komaj tri leta star, je že taboril z nami in bil-senzacija dneva. Lani je dopolnil 6. leto in prvič odjadril v šolo. Pa je vzlic temu najmlajši in zato naš ljubljencek. Za disciplino se ne meni dosti. Če je v taboru zapo-

Dnevne vesti.

— **Oficijelni zastopnik Ljubljane v Pragi.** V četrtki je prisel v Prago na svetovno-člavske svečanosti oficijelni zastopnik Ljubljane, občinski odbornik prof. Evgen Jarc. Na kolodvoru ga je pozdravil v imenu praške občine županov namestnik dr. Svoboda.

— **Ljubljanski škof dr. Jeglič v Pragi.** Poleg prometnega ministra dr. Korošca je prisel na čelu slovenskih Orlov v Prago tudi ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič, da se udeleži svetovnočlavske svečanosti. Zadnjič je posetil ljubljanski škof Českoslovaško pred dvema letoma na čelu velike slovenske velehradske ekurzurije.

— **Promocija.** V ponedeljek dne 8. t. m. bo promoviran na ljubljanski univerzi abso pravnik g. Dekleva Leon iz Ljubljane za doktorja prava. Čestitamo!

— **Nov odvnetnik v Celju.** V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani s sedežem v Celju je bil vpisan dr. Iv. Stanonik.

— **Razpisana služba.** Predsedništvo mestnega magistrata v Ljubljani razpisuje službeno mesto finančno - političnega referenta, ki bo obnem vodil računsko kontrolno mestne uprave. Prošnje je treba vložiti do 1. avgusta.

— **Razpust društva.** »Katoliško delavsko podporno društvo« v Končah je razpuščeno, ker nima pogojev za pravni obstoj.

— **Iz državne službe.** Imenovani so za obmejne veterinarja na obmejni veterinarski stanici v Čakovcu veterinar pri velikem županu zagrebške oblasti Hinko Degen, za veterinarja pri sreskem poglavarju v Dugem Selu veterinar pri sreskem poglavarju v Kutini dr. Žiga Bril, za veterinarja pri sreskem poglavarju v Čakovcu veterinar v Veliki Kikindi Anton Videc.

— **Razpisana služba strokovnega učitelja.** Državna obrtna šola v Sinju razpisuje natečaj za stalnega strokovnega učitelja za keramiko. Prošnje je treba poslati upravitelstvu šole do 15. avgusta.

— **Zakon o arbitražni pogodbi z Ameriko.** »Službene Novine« št. 153 z dne 4. t. m. objavljajo zakon o arbitražni pogodbi med kraljevino SHS in Zedinjenimi državami.

— **Kongres poštne - brzojavno - telefonskih uslužbenec.** XI. kongres Zveze poštne - brzojavno - telefonskih uslužbenec, ki se bo vršil 13. in 14. t. m. v Ljubljani, bo razpravljal med drugim o gradnji higijskih poslopj za poštne - brzojavno - telefonske ustanove in stanovanjskih hiš v sedežih poštne direktorije za poštne - brzojavno - telefonske osebe, o obveznem članstvu vsega poštne - brzojavno - telefonskega osebja v bolniško-posmrtnem fondu s stalno državno podporo in kontrolo, o komercializaciji pošt, brzojav, telefona in radiotelegrafa, o članstvu zveze v mednarodni poštne zvezi in glavni zvezi državnih uslužbenec v Beogradu in o zveznem almanahu. Vsem udeležencem kongresa je dovolil minister javnih del 6-dnevni dopust.

— **Za mrtve proglašeni.** Okrožno sodišče v Mariboru je uvedlo postopanje, da se proglase za mrtve posestnikov sin pri Sv. Antonu na Pohorju Anton Završnik, posestnikov sin v Kasarovicih Nikolaj Sandor, njegov brat Lajos Sandor, posestnikov sin v Gibini Franc Rek, posestnik v Norščin Ivan Balaško, posestnik v Tošanovcih Josip Kardoš, poljedelec v sin v Treh mlinih Mihael Varga, dninar v Moravcih Franc Rakusa, posestnikov sin na Zgornji Velki Fr. Kranjc, posestnikov sin v Zgornji Bistrici Matija Horvat, posestnikov sin v Dolčici Alojzij Petrovič, posestnik v Zamušanih Jakob Znidarič, poljedelec v Murški Soboti Ferdinand Opec, posestnik v Salomencih Aleksander Podlessek, posestnikov sin v Mrvarjevcih Aleksander Beržan, mlinar v Bukovici Stefan Režonja, poljedelec sin v Crenšovcih Ivan Salaj in posestnikov sin v Središču Karel Glavnik. Vsi so odšli začetkom vojne na bojišče in se niso vrnili.

— **Postna hranilnica daje posojila.** Poštna hranilnica je sklenila plasirati izvestne veote svojih momentano razpoložljivih blagajniških previskov v kratkoročna posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev. V prvi vrsti se bodo dajala posojila posilcem za mala posojila. Kdor želi tako posojilo, naj se obrne na Pošto hranilnico ali njeno podružnico z nekolikotno prošnjo. Prošilci za posojilo, ki prebivajo na deželi, lahko pošljejo svoje prošnje potom najbližje pošte hkrati z obveznicami v denarnem pismu; na svoji pošti bodo dobili denar in zaštevni list, ki ga morajo podpisati na pošti. Pogoji za dajanje teh posojil so isti kot dosedaj, t. j. na 1 obveznico 2 1/2 % ratne štetje se daje Din 300 posojila, na 1 obveznico 7 % državnega investicijskega posojila Din 70, na 1 obveznico 4 % posojila za likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini Din 40. Obrestna mera znaša 7 % na leto in 1/4 % na 3 mesece za stroške; obresti in stroški se plačujejo za 3 mesece v naprej. Posojilo se daje za dobo 1 leta, vrne pa se ga lahko na enkrat ali pa v trimesečnih odplačilih.

— **Močan potres v daljavi.** Prof. dr. Belar nam poroča, da so zaznamovali večeraj opoldne vsi potresomeri observatorija pod Triglavom močan potres v daljavi, ki je trajal tri ure.

— **Število beograjskega prebivalstva.** Po najnovejši statistiki živi v Beogradu 179.976 pravoslavni, 30.054 katoličani, 7743 židovi, 3201 muslimani, 2933 protestantov in 96 brezvercev. Vsega skupaj šteje torej Beograd 224.162 prebivalcev, od teh 126.180 moških in 97.982 žensk.

— **Živalske kužne bolezni v mariborski oblasti.** 1. t. m. je bilo v mariborski oblasti 12 slučajev vrančinega prisada, 6 mehurčaste izpuščaj, 43 svinjske kuge, 43 svinjske rdečice in 1 čebelarne gnobe.

— **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« št. 67 z dne 4. t. m. objavlja zakon, s katerim se podaljšuje veljavnost pogodbe, sklenjene v Pragi 29. septembra 1928 med vlado kraljevine SHS in vlado Českoslovaške, po katerem je prepovedano sodno zahtevati terjatve in dolgovne v prejšnjih avstro-ogrskih kronah, ki so nastali pred 26. februarjem 1919, v kolikor je valuta sporna, in izpremembe čl. 40 uredbe o povračilu potnih in selitvenih stroškov civilnih državnih uslužbenec.

— **Ruska kapelica pod Vrščem.** Med vojno je bilo na slovenskih tleh mnogo ruskih ujetnikov, ki so morali pod knuto avstro-ogrskega režima trdo delati in gladovati tako, da so mnogi podlegli in da počivajo zdaj pozabljeni v naši zemlji. Mnogo teh nesrečnejev je pobrala tudi zina ali pa so jla zasuli plazovi. Edina spomenika trpljenja nesrečnih sinov velikega ruskega naroda na slovenskih tleh sta ruska kapelica pod Vrščem, ki so jo zgradili ruski ujetniki sami, in skromen spomenik, ki je bil postavljen pred leti blizu koč pri Sedmerih Jezerih. Ruska Matica priredi jutri izlet svojih članov k ruski kapelici pod Vrščem, da se pokloni manom mnogih ruskih vojni ujetnikov, ki so našli tragično smrt pod »rogočnimi gorskimi grebeni tega romantičnega kotička Slovenije. Ruska Matica vabi vse prijatelje, posebno naše turiste, da se udeležijo te pijetletne svečanosti. Odhod iz Ljubljane s turističnim vlakom ob 5.15, prihod v Kranjsko goro ob 8.14. Opoldne se bo vršil v ruski kapelici parastos za duše ruskih vojni ujetnikov.

— **Primorci, Jugoslovani.** Izšla je 9. številka »Primorskega Glasca« z zelo zanimivo vsebino o življenju naših rojakov pod Italijo. Opozorjamo zlasti na uvodni članek, ki naj ga prečita vsak Slovenec. List je napredaj po vseh glavnih tiskalnicah v Ljubljani in Mariboru. Naročila sprejema založba »Jug« v Ljubljani, Selenburgova ulica 7/II. Mesecna naročnina Din 5.

— **Cene suhih gob neprestano padajo.** V inozemstvu je dalo letošnje zgodno polje neobičajno bogato rast, zato je povpraševanje po naših gobah vsak dan manjše, dočim je blaga po zalozah še vedno mnogo. Pričakovati je, da se bodo morali naši gobarji zadovoljiti v najbližjih dneh za lepe suhe gobe povprečne zdravne kakovosti po Din 55 za 1 kg in da prvovrstna bela kvaliteta ne bo presegala Din 65. Kot pa kaže situacija v inozemstvu niti te cene ne bodo držale in je pričakovati še nadaljnega padanja cen.

— **Poštniška prestop.** Po obvestilu gradbenega ministrstva se smatra uprava zabavišča »Majka Jugovića« v Sremski Mitrovici za javno šolsko ustanovo in zato je oproščena poštne kakor vsak drug državni urad.

— **Promet s paketi, vrednostnimi pismi in škatlami z označeno vrednostjo s Turčijo.** Uradno se razglša, da se smejo sprejemati paketi, vrednostna pisma in škatle z označeno vrednostjo v prometu s Turčijo tudi za te kraje: Evropska Turčija: Alpuhli, Kara - Agakaj, Aužouza - Keupru. Azilska Turčija: Bitlis, Diarbekir, Tel, Ourfa.

— **Novice s Koroškega.** V Gornjih Vinarih je treščilo v poslopje posestnika Metnikarja. Strela je udarila v kuhinjo, omamila gospodarja in hčerko, razbila štedilnik, klop in okno. Druge škode ni napravila in tudi posestnik in hčerka sta si kmalu opomogla. — V Mokrih je umrl Luka Sienčnik, po domače Hojnikove oče, v starosti 66 let. Pokojni je bil znan koroški rodoljub.

— **Smrtina kosa med ameriški Slovenci.** V kraju Ely, država Minnesota, je umrl v starosti 27 let Alojzij Slabotnik. Podlegel je srčni napaki. — Dne 12. junija je umrla nagle smrti Marjeta Mušič. Bila je vdova, mož se je že pred 40 leti smrtno ponesrečil na železnici. — V Chicagu je umrl v starosti 58 let Martin Blaznik. Bolehal je na raku in je podlegel posledicam operacije. — V Detroitu je preminula 20letna Anka Judnič. Podlegla je operaciji slepila.

— **Smrtina kosa.** Včeraj je preminula v Ljubljani bivša trgovka g. Ana Wiesl, roj. Jager. Pogreb bo jutri ob pol treh iz Verovškove ulice št. 12 v Sp. Šiški. Blag ji spomin. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo leto v vroče in da nevihte niso izključene. Tudi včeraj je bilo po večini krajev naše države lepo. Vročina vedno bolj pritiska. V Skoplju in v Splitu sonce tako pripeka, da beže ljudje v opoldanskih urah v senco in v hladne prostore. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skoplju 37, v Splitu 36, v Beogradu 32, v Zagrebu 30, v Ljubljani 28,6, v Mariboru 27 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,2 mm, temperatura je znašala 17 stoipin.

— **Aretacija dveh morilcev v Ogulinu.** Dne 28. junija je bil v bližini Ogulina v gozdu zavratno umorjen in oropan trgovec Komadin, oče 8 otrok. Orožniki so umora takoj osumili dva mladeniča, ki sta na dan pogreba nesrečne žrtve popivala v neki gostilni in razmetavala denar. Oba sta se vedla zelo sumljivo. Orožniki so ju ves teden nadzorovali in kmalu sta bila aretirana. Bila sta to 20-letni Spaso Letica in 26-letni Mile Pešut. Zločina najprej nista hotela priznati, končno pa je Letica po dolgotrajnem zasliševanju priznal, da je sodeloval pri umoru. Videc, da je izdan, je tudi Pešut priznal zločin. Morilca sta povedala, da sta si usodnega dne pod pretezo, da gresta na lov, izposodila dvocevko od nekega lovarja. Odsla sta na cesto in v zasedi prežala na trgovca Komadina, za katerega sta vedela, da se vrne s sejma. Devet ur sta bila

JAVNA TELOVADBA

Sokola v Štepanji vasi

se vrši jutri v nedeljo, dne 7. julija ob 4. popoldne na novem letnem telovadbišču poleg gostilne br. Fr. Kregarja (pri Cerinu).

na preži. Okoli 9. zvečer sta opazila Komadinov voz. Ker se jima kraj ni zdel primeren za napad, sta ga zasledovala skoro celo uro po gozdu. Končno sta odkrila temno zasedo, v katero sta se skrila. Ko se je Komadin pripeljal mimo, je Pešut snel puško in sprožil. Kroglja je zadela trgovca v hrbet, nesrečnej je omahnil in padel mrtvec v voza. Roparja sta mu vzela listino z vsem denarjem. Komadin je namreč na sejmu prodal 60 vag. turščice. Pešut je Letici odrl 1700 D, ves ostali denar pa je obdržal sam. Zlato uro z verižico sta zakopala. Zakopane ukradene predmete so orožniki sedaj našli in vrnila ženi nesrečnega Komadina. Oba morilca, ki sta izvršila še več drznih tatvin in vlomov, sta bila izročena sodišču v Ogulinu.

— **Kopalec.** V kopališču »Sorac« v Retah velika plesna zabava 7. julija. Za vse in z vsem preskrbljeno. 416/n

— **Nesreča v rudniku.** V rudniku Maslovara v Bosni je delavec Ibrahim zabilodil v rov, poln ogljikovega dioksida. Plin je strupen in učinkuje že v najmanjši količini. Ker Ibrahim niso našli, so ga šli iskat. Z maskami na obrazih so končno rudarji prodrli v rov in našli tovariša že mrtvega.

— **Žrtve trgovcev s dekleti.** Osješka policija je bila obveščena, da je na skrivnostni način izginila 22letna Olga Herzog iz Našice. Mladenka je odpotovala 29. junija iz Našice v Osijek, kjer se je nastanila v tamšnjem »Grand hotelu«. Druga dne je brez sledu izginila. Njeni roditelji so prepražani, da je postala hčerka žrtve trgovcev s dekleti.

— **Strahna smrt pod vagonom.** V gozdu Velika Rijeka pri Slavonskem Drenovcu je padel pod vagon gozdne železnice delavec Nikola Grkić. Grkić si je zlomil levo nogo, vagon pa mu je tudi strl prsni koš. Težko poškodovanega so prepeljali v osješko bolnico, a je že med prevozom umrl.

— **Namnilo!** Pisarna Podpornega društva slepih v Ljubljani se je preselila v Ključavničarsko ulico št. 3. I. nadstropje. Vhod Mestni trg 22, ali Cankarjevo nabrežje 13. Podpirajte zlasti sedaj najbednejše slepe. 6/L

— **Gospodinj.** v Vaih rokah je blagostanje in zdravje družine. Berite današnji oglas »Gazela«. 414/n

Iz Ljubljane

— **Iz Kaj je z dodelitvijo stanovanj.** Od občinskega svetovaleca in predsednika stanovanjskega odbora g. Antona Likozarja smo prejeli naslednje izjavo: Ker neprestano dohajajo vprašanja, zakaj niso dobili posamezniki stanovanja in so celo taki, ki doživijo, da sem jaz kriv, izjavljam, da sem po skrbnem in natančnem pregledu vsem pogojem ustrežajoče prošnje (bilo jih je mnogo nad 400) predložil priporočilno seji stanovanjskega odbora v končno odločitev. Sejo sem vodil kot predsednik, dalaj pojasnila in stavljal predloge na glasovanje. Kot predsednik nisem imel glasovalne pravice ne prilike, da dirimam. Vsi sklepi so bili sprejeti z večino glasov. Odslek pa ni mogel vseh predlogov odobriti, ker ni bilo toliko stanovanj na razpolago. Ako pri končni odločitvi velika večina ne bo upoštevana gre to na rovaš prevelikega števila prošilcev in premalo stanovanj, ne pa na rovaš članov odbora ali celo na rovaš predsednika samega. — A. Likozar.

— **Iz Zdravstveno stanje Ljubljane v juniju.** Mestni fizikat je sestavljal mesečni izkaz za junij, iz katerega posnemamo, da je bilo rojenih 146 otrok, od teh 70 dečkov in 69 deklic, 5 dečkov in 2 deklici sta bili rojeni mrtvi. Umrl je 49 moških in 40 žensk. Največ smrtnih slučajev gre na račun jetike na spolih, ki je pobrala 12 žrtev. Prirojeni slabosti jih je podleglo 11, raku, nezgodam in raznim boleznim po 10, pljučnici 5, drugim oblikam jetike 4, starosti 4 itd. Nalezljive bolezni so v Ljubljani redke. Tifuznih bolezni je bilo v juniju 5 slučajev, skratkinke 3, ošpic 1, davice 1.

— **Iz Kopališče SK Ilirije** bo v ponedeljek zaradi čiščenja in polnjenja rezervoara odprto samo za solnjenje in prhanje.

— **Iz Christofel učni zavod, Ljubljana,** ki obhaja letos 25letnico svojega obstanka, vpišuje za prihodnje šolsko leto vse julij vsak dan na Domobranski cesti 7/I. — Vpisnina 10 Din, šolnina nizka. — Dnevni in večerni tečaj. 394/n

— **Iz Društvo »Sotac«** vabi svoje člane na VIII. redni občni zbor, ki se bo vršil danes v soboto dne 6. julija 1929 v salonu restavracije pri Levu ob 421. uri zvečer s sledečimi dnevnimi redom: 1. nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. poročilo nadzorstva, 5. poročilo o vojni škodi, (dr. Šapla), 6. volitev novega odbora, 7. volitev nadzornikov, 8. slučajnosti. V primeru neisklepnosti se bo vršilo zborovanje pol ure kasneje, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov. Predsedstvo. 411/n

— **Iz Nebenege ingovora ni, tovariši (ee),** vsi na vrtno zabavo, ki jo priredi naša »Zveza« danes, dne 6. julija t. l. v hotelu Tivoli. Društvo zemljikokrajinskih uradnikov in izprašanih aspirantov v Ljubljani. 412/n

— **Iz Viš - Glinec.** Prostovoljno gasilno društvo vabi v nedeljo 7. julija na običajno vrtno veselico na vrtu g. L. Novaka na Viču. 413/n

— **Iz Sokol I.** opozarja svoje članstvo na jutrišnji prireditev Sokola v Štepanji vasi, kjer sodeluje naša društvena godba. S številnim obiskom pomagajmo br. sosednemu društvu! — Oddor.

— **Vse nosi le kopalne obleke snamke »IKKOLJ«,** ker se odlikujejo po izvrstni kvaliteti in čudovitem sestavu barv. 65/L

— **Iz Vrtna zabava dr. nameščencev.** Kdor je za »Uradniški dom«, se bo udeležil prve skupne javne prireditve slov. drž. nameščencev, ki se vrši danes v hotelu Tivoli. Vstopnina 10 Din za osebo, rodbinske vstopnice po 25 in 35 Din. 410/n

— **Iz Pevsko društvo »Cankar«** priredi jutri v nedeljo veliko vrtno veselico s plesom in prostori gostilne »Reininghaus« Sp. Šiška. Začetek ob 4. popoldne. 415/n

Iz Celja

— **Statistika celjske gimnazije** v preteklem šolskem letu. Iz izvestia državne realne gimnazije za preteklo šolsko leto 1928-29 je razvidno, da je posejalo gimnazijo v tem letu 418 dijakov in 90 dijakin, skupno torej 508. Po narodnosti se dele v 475 Slovencev, Hrvatov in Srbov, v 5 ostalih Slovanov in 28 Nemcev. Po verskem prepričanju pripada 493 dijakov rimskokatoliški cerkvi, 6 pravoslavni, 7 evangeli in 2 židovski. Učni uspeh je bil povprečen, in sicer je izdelalo z odličnim uspehom 32 dijakov in dijakin, s prav dobrim 65, z dobrim 209, z zadostnim 75, skupaj tedaj 381 ali 75 odst., dočim ima ponavljalni izpit 98 dijakov, razred jih ponavlja 25, neocene pa so ostali 4. Starši pripadajo naslednjim poklicem: 34 odst. je državnih nameščencev, 16 odst. je delavcev, 14 odst. je prostih poklicev (odvetniki, zdravniki, zasebni uradniki itd.) 10 odst. je kmetovalcev, 9,8 odst. je profesorjev, 7,9 odst. trgovcev in tako naprej.

Ali je bila Marija Antoinetta giljotinirana?

Kaj pripoveduje o njeni smrti »dunajski Casanova« princ Karlo Josip de Ligne.

Najbolj tragična epizoda francoske revolucije, s katero so se že od nekdaj bavili politiki, pisatelji in zlasti zgodovinarji, je ona o tragičnem koncu Marije Antoinette in o skrivnostni usodi njenega sina Delfina, ki bi imel postati francoski kralj pod imenom Ludvik XVII. Splošno se misli, da je bila Marija Antoinetta, ta nesrečna žena in morda ene najbolj obrekovanih francoskih kraljic, obglavljena na Place de la Concorde dne 16. oktobra l. 1793. Številne slike tistega časa nam kažejo ženo Ludvika XVI. v trenutku, ko se z giljotine obrača k ljudstvu, ki pijano in željno krvi in osvete, pričakuje njene smrti. Toda to ni verodostojno in je bolj produkt fantazije nego realnosti.

Princ Karlo Josip de Ligne, imenovan tudi »dunajski Casanova« v svojih pred 100 leti napisanih spominih, a šele pred kratkim priobčenih — odločno pobija mnenje, da je bila Marija Antoinetta giljotinirana. Ti spomini so ponovno otvorili diskusijo o skrivnostni usodi Bourbona, ki jo skušajo sedanji francoski zgodovinarji razjasniti, prepričani, da doprinejo tudi neke potrebne dokaze, ki bodo odločilnega pomena za konec obravnave, s katero se sedaj bavi Francija. Obravnava se vrši proti novemu pretendentu na francoski prestol, sinu Karla Neundorffa, prejšnjega pretendentu, ki se je izdal za zakonitega sina Marije Antoinette.

Karlo Josip de Ligne je bil eden številnih oboževalcev Marije Antoinette. Na dvoru v Versaillesu so ga vsi smatrali za kraljičinega ljubimca, čeprav najbrže ni bil, ker v svojih spominih, v katerih opisuje podrobno vse svoje ljubavne uspehe, se omenja Marije Antoinette. Začetkom l. 1760. je živel ta elegantni pustolovec na dunajskem dvoru, odkoder ga je poslal cesar kot svojega odposlanca v Versailles, da obvesti francoski dvor o avstrijski zmagi nad Rusijo v bitki pri Maxenu. Po izvršeni nalogi se je de Ligne vrnil v Avstrijo. Čez 20 let, ko je bil že na glasu »neodoljivega ljubimca«, je drugič dopotoval v Versailles in ob tej priliki je prvič videl Ludvika XVI. in njegovo ženo Marijo Antoinetto, v katero se je, oamamljen po njeni lepoti, do ušes zaljubil.

— **Kdo je mogel gledati tako lepoto** — piše v svojim spominih de Ligne — a da se ni zaljubil? Jaz nisem mogel krotiti svojih občutkov. Nekega dne me je dala kraljica poklicati k sebi ter mi je zaupno sporočila, da njena mati nekaj sumi, ker bivam v Versaillesu, ne da bi imel kake opravke. — Prosim vas, me je prosila kraljica, pišite na Dunaj in zapustite svoje mesto, da pokazete dvorskim šarlatanom, kako so vaše misli daleč od mene... Kasneje se lahko vrnete.

Naravno, da se je de Ligne živo zanimal za tragedijo kraljičinega življenja ter da je zbiral vse podatke o njeni smrti. Neumorno se je trudil, da spozna vse muke dolgega preganjanja in trpljenje, ki so ga nesrečni kraljičici prizadejali revolucionarji. Smrt »Capetove vdove« opisuje de Ligne čisto drugače, kakor nam je znana po zgodovini.

Dogodka, ki slede — piše de Ligne v svojih spominih — opisujem po pripovedovanju žene Ludvika XVIII., ki je bila zelo dobro poučena o Antoinettini usodi.

— **Lepa in nesrečna žrtve revolucije** ni umrla pod giljotino, kakor se splošno misli. Odvedli so jo iz ječe Conciergerie v »caretti«, v kateri so jo spremljevalci postavili obrnjeno s hrbtom proti vodji žalostnega spreveda. Med vožnjo k giljotini je kraljico radi dolgotrajnega trpljenja v ječi in radi materinskih skrbj za svoja dva mladolita otroka zadela kap in se je zgrudila mrtva k nogam krvnika Sansona. Duhovnik Girardi, ki je spremljal kraljico na njeni zadnji poti, je pomagal Sansonu dvigniti mrtvo kraljico. Krvnik in duhovnik sta kasneje privedla ženo Antoinetto do giljotine. Da bi preprečili morebitne nemire in da bi zadovoljili pobesnelo ljudstvo, so mrtvo Antoinetto giljotinirali. O tem je bil prepričan tudi Ludvik XVIII., kakor tudi vsi njegovi intimni prijatelji. Prav tako tudi de Ligne, ki podrobno opisuje

njeni pa so ostali 4. Starši pripadajo naslednjim poklicem: 34 odst. je državnih nameščencev, 16 odst. je delavcev, 14 odst. je prostih poklicev (odvetniki, zdravniki, zasebni uradniki itd.) 10 odst. je kmetovalcev, 9,8 odst. je profesorjev, 7,9 odst. trgovcev in tako naprej.

Zaprj v ječi skupaj s svojo materjo in sestro Elizabeto je postal nesrečni sin Ludvika XVI. središče intrig. Dečka so odvzeli materi in ga izročili čevljanju Simonu. Osem mesecev po tragični smrti Marije Antoinette je bilo pokopano na pokopališču Sv. Margarete truplo nekega dečka istih let kakor Delfin.

Njegovo truplo so pokopali v skupnem grobu za siromake. Skrivnostno postopanje kakor tudi protiviljenje ječarjev, da prisežejo, kdo je bil ta deček, je dalo povod za govorice o dečkovem begu iz ječe. Po najboljši razširjeni verziji je pobegnil Delfin na vozu, skrit med slamo, dočim je bil pogreb samo maska za njegov beg. Na temelju teh govoric so mnogi zastojni poskušali doseči Delfinove pravice.

Edini, kateremu so verovali, je bil Karlo Neundorff. Dokazano je, da je prebil svoja otroška leta v ječah Francije in Nemčije in da se sam Ludvik XVIII. bal njegovega pretendentstva, ki bi mu uničil vse njegove načrte glede francoskega prestola.

Sin Karla Neundorffa, ki živi slep v Antellu skupaj s svojo hčerko in proti kateremu se vrši sodno postopanje, je spremenil svoje ime Neundorff in se sedaj piše Ludvik Bourbon.

Sport

Češki nogometaši v Ljubljani

S. K. Bata — S. K. Ilirija. Danes in jutri ob 18. na igrišču Ilirije.

V Ljubljano so priselili češki nogometaši. Danes in jutri igra proti Iliriji SK Bata eden vodilnih klubov Českoslovaške amaterske lige. Češki nogometaši so na turneji po Jugoslaviji. Igrali so pretekli teden tri dni zaporedoma proti trem vodilnim klubom in zmagali v vseh treh tekмах. Lep uspeh je dosegel SK Bata proti komunalnemu budimpeštanskemu moštvu Újpesti Binkarima v razmerju 4:2. Zidanec prvaka Morav-Vasas v razmerju 4:2. Zidanec prvaka Morav-Vasas je porazil SK Bata s 4:0. Morav-Vasas je s 6:0 To so rezultati, ki jasno pričajo o moči in sposobnosti SK Bata. Ilirija bo imela danes in jutri izredno močnega nasprotnika. Čehi, ki so bili prvi učitelj našega nogometa, so dosedaj v Ljubljani vedno nastopili z lepo, včasih naravnost propagandno igro in prepričali smo, da v tem pogledu tudi SK Bata ne bo zaostajal.

Ilirija se je za tekmo dobro pripravila, razgledala je nekoliko svoje moštvo in postavila bo v boj močan tim. Ojačila bo svoje vrste z Omanom, Unterreiterjem, Volkajem in Lado Zupaničem tako, da je pričakovati izredno napetih in zanimivih tekem. Obe tekmi bosta na igrišču SK Ilirije in se pričneta vsak dan ob 18.

Jutri igra vodmatka Slavija pred tekmo s rezervno Ilirijo.

— **Članstvo SK Ilirije.** Odbor SK Ilirije opozarja celokupno članstvo, da bodo po 15. juliju pri nakupu vstopnic za kopališče odnose za nogometne in druge klubove prireditve, deležna članski ugostitvi (popustov pri vstopnicah) samo oni, ki bodo imeli poravnano članarino za drugo polletje. Članski kolekti za člane in dijake polletje. Članski kolekti za člane in dijake polletje. V interesu vsakega člana je, da poravnava članarino takoj. — Tahnik.

— **Službeno iz LHP-A.** Izbirna tekma za sestavo ljubljanske reprezentance odrejena za jutri dopoldne, se vsled tehničnih ovir preloži na torek zvečer, na kar se opozarjata SK Ilirija in TKD Atena. V torek se vrši ta tekma ob 18.45. Igrišče se objavi pravčasno. Tehnični referent.

— **Službeno iz LHP-A.** Sela upravna odbora se vrši v ponedeljek 8. julija ob 20. uri v damskem salonu kavarnе Emona. Naprosijo se vsi SK odborniki, da se seje gotovo udeležijo. — Tahnik.

— **SK Ilirija (iz tajništva).** V odbor za organizacijo plavalnih tekem za državno prvenstvo so delegirani sledeči gg.: Dr. Lapsje, ing. Bloudek, kap. Vizjak, major Koprivec, Kos, Šircelj K., Dramičin, Stoković, Baltesar, Smole, Kramarčič, Vrečnik. V klubov odbor se kopirja g. Smole Albin. — Odborsko službo na igrišču vrše v prihodnjem tednu sledeči gg.: V ponedeljek Roter, v torek Miklavžič L. v sredo Medić, v četrtek Smole, v petek Baltesar, v soboto kap. Vizjak, v ponedeljek Šircelj M. Vsi navedeni gg. se ponovno opozarjajo, da morajo v službu, da so na dan službe nujno zadržani, poskrbeti sami za namestitve. Po končani službi mora vsak službovalni odbornik imeti deburno knjižo. — Tahnik.

Moda

Prejšnja leta so poznale dame samo plašče za zimo, kajti poletji jih je gredo solnce. Toda zadnja poletja so bila dokaj hladna in deževna in zato so dame rabile nekaj za nadomestilo solnčnih žarkov. Žal jim je bilo denarja za poletne obleke, ker so počivale večinoma v omari. Letos po dolgi zimi imamo dvojnjo pravico, žetiti si lepo, toplo poletje. Žal pa vse kaže, da si ga bomo samo želeli. Dolga in ostra zima je kriva, da so postale dame nekam nezaupljive in tako se pojavljajo v vseh kolekcijah od najrazkošnejših do najprostejših poletnih plaščev. Zelo skromna bi morala biti dama, ki bi se zadovoljila za vse poletje z jesenskimi ali celo z zimskimi plaščem.

Začnimo s tem, da bo čez poletje deževalo, seveda ne vedno, gotovo pa več dni. In tako potrebuje dama lahek dežni plašč. Letošnja moda je preskrbela damam dežne plašče iz impregnirane svile v fini pastelni barvi, ki mora po možnosti odgovarjati barvi obleke. Druge poletne plašče bi lahko razdelili splošno v dve kategoriji. V prvi so plašči, ki jih nosijo dame čez dan in ki so vedno svetli, v drugi pa črni, takozva-

ni polvečerni. Moda pozna še večerne plašče, bolj redko kepe, ki se nosijo čez dekolirano večerno obleko. Če gre dama zvečer na promenado v nedekolirani obleki, potrebuje eleganten polvečerni plašč, ki se nosi od petih popoldne in ki mora biti kot rečeno črn. Elegantne dame okrase črne plašče s širokimi ovratniki iz hermelina. Toda ti plašči so samo za pozno popoldne in večer in za črne obleke. Dama, ki obleče črn plašč popoldne ali celo na izlet, ni elegantno oblečena.

Vsi poletni plašči imajo enak kraj in to je samo princesse. Ta kraj je modni ljubljeneec in kakor kažejo jesenske kolekcije, bo igral glavno vlogo tudi pri vseh zimskih plaščih. Pri popoldanskih plaščih s hermelinom vidimo ta kraj vedno, če so drugače narejeni v obliki redingote in če so iz črne volne. Drugi poletni plašči so v zelo svetlih barvah, zlasti beige in sivi, in se lahko nosijo k vsem oblekam. Pri teh plaščih je krzno na ovratniku zelo redko. Krzno je skoro vedno nadomeščeno z ozkim šalom iz istega blaga, kakor je plašč.

Vsi poletni plašči imajo enak kraj in to je samo princesse. Ta kraj je modni ljubljeneec in kakor kažejo jesenske kolekcije, bo igral glavno vlogo tudi pri vseh zimskih plaščih. Pri popoldanskih plaščih s hermelinom vidimo ta kraj vedno, če so drugače narejeni v obliki redingote in če so iz črne volne. Drugi poletni plašči so v zelo svetlih barvah, zlasti beige in sivi, in se lahko nosijo k vsem oblekam. Pri teh plaščih je krzno na ovratniku zelo redko. Krzno je skoro vedno nadomeščeno z ozkim šalom iz istega blaga, kakor je plašč.

gem zahteva. Takozvanih malih klobukov skoro sploh ne vidimo več, čeprav imajo vsi klobuki nekaj skupnega z bivšimi zvončki. Imajo pa nepravilne krajevce in moda zahteva, da mora segati desni del skoro do rame. Ker pa izjema potrjuje pravilo, vidimo tudi klobuke s pravilnimi krajevci, ki pa morajo biti narejeni tako, da dame pod njimi niso podobne kmečkim nevestam. Slamniki imajo letos zvončasto obliko in so potisnjeni globoko nazaj, tako da se vse čelo vidi. Zadaj nimajo krajevca, ob straneh je krajevce zelo ozek, spredaj pa podaljšan. Taki morajo biti slamniki, dočim imajo klobučevinasti klobuki nepravilne krajevce in so manjši.

Slamniki prevladujejo v kopališčih in letoviščih. Klobučevina je poleti pravzaprav zelo neelastična. Moda ji je že opetovano obetala konec vendar je

pa še vedno zelo priljubljena. Mnogi klobučevinasti klobuki so obrobjeni, odnosno okrašeni s slamo. Okraski klobukov so ostali enostavni, v modi so še vedno različno kombinirani trakovi. Samo k popoldanskim oblekam se pojavi tupatam na klobuku eksotična roža kakor na rami ali za pasom. Moda zahteva k črnim oblekam črne, k svetlim oblekam svetle klobuke. Visokim damam priporoča široke, nizkim pa zelo majhne klobuke.

Modna popotnica našim letoviščarkam

V kopališče vzemite vse, kar premorete. — Svetovna kopališča so prave modne revije, samo lepih ljudi je v njih malo.

Kopališča in letovišča so različna, večinoma pa pride človek v bistveno drugačne razmere, nego jih je vajen doma. Povsod ga čaka hotel ali penzija, kjer je polno ljudi, ki se prav za prav zelo dolgočasijo, ker niso povsem zdravi in ne morejo bolje izkoristiti poletja. Med kopelmi, zavijanjem, masiranjem, elektrizirajo in pitjem zdravilne vode se vleče čas zelo počasi. Ne da se delati nič drugega, nego sedeti in kratkočasiti se z opazovanjem ljudi, kako prihajajo, kakšno imajo prtljago, s kom sede za mizo, s kom so šli včeraj in danes na izprehod, kakšna bolezen jih tare in kako napreduje njihovo lečenje. Vsaka kopališka uprava si na vse načine prizadeva preganjati gostom dolgčas, povsod so kopališki parki, ki prirejajo koncerte, povsod so na dnevnem redu razne družabne prireditve, skupni izleti itd. Gostom je na razpolago čitalnica in posebna dvorana, kjer se pije črna kava, igrajo karte in citajo novine, kadar zunaj dežuje. Čez dva dni je dolgočasje konec, ker se seznanite z ljudmi in začnete delati isto, kar delajo oni: skrbeti za svoje lečenje, klepetati, preoblačiti se desekrat na dan in voditi dolge debate o svoji bolezn, o boleznih vseh drugih, o stroških za lečenje, o mnogo hujši bolezn, ki je mučila sestrnico vašega bratranca, pa ji ni nič pomagalo, zdravniki so izgubili vsako upanje, končno je pa prišla stara ženica in ji svetovala, naj je komarjeve nožice, pa je bila kmalu zdrava.

V tako kopališče ali letovišče morate torej odpotovati z vsem, kar premorete. Vse se tu uveljavi, omeni in prekritizira, vsako cunjko pregleda sto parov oči, o vsem, kar oblečete, bodo ljudje govorili. To je dolga igra, nekako tako kakor šah, igra na ugibanje, kam kdo spada, kaj je kdo, s kom občuje itd. To je igra dolgočasnih, bolnih in zavistnih ljudi, včasih samo radovednih, včasih pa tudi zlobnih. Če je vam naročeno jemati kopek, ki je v prtiličju poslopja, kjer stanujete, ne pozabite na pižamo, na čevlje in na jopico. Pižama mora biti iz trpežnega popelina, čevlji brez pete. To je važno, kajti nositi v kopališču čevlje z visokimi petami, je neznosno. Jopica naj bo iz temne svile. V taki obleki hodijo v kopališču vsi gostje tudi po cesti in vozijo se celo v avtobusih, če stanujejo v okolici in morajo jutraj v kopališče. Zelo neudobno je oblačiti promenadno obleko in slačiti jo v kopališču, kjer jo je treba po kopanju znova obleči, a doma sleči. V takem dresu hodijo dame in gosposde po ulicah med domačini in njih se ne ozira za njimi, ker vsi vedo, da so kopalski gostje. To velja za vsa boljša kopališča. V manjših kopališčih seveda domačini mislo tako širokogrudni in rado se pripeči, da se ta ali oni obregne ob damo ali gosposdo, če hodi po cesti v pižami ali kopalni obleki. Če pa promenera dama v rdeči pižami in zlatih čevljičkah z visokimi petami, se domačini tudi v večjih kopališčih ozirajo za njo in majejo

Razlika.
— Ali imate tudi vi drugi dan tako hudega mačka, če sedite pozno v noč v gostilni?
— Ne, jaz nisem oženjen.
Postrežljiv mož.
— Čuj, dragi, že 12 krat si bil v bufeju in vsakokrat prineseš pijačo. To napravi na družbo zelo slab vtis.
— Ne boj se, draga ženica, saj vedno pripomnim, da nosim pijačo tebi.

z glavami, češ, od kod se je pa vzela ta prikazen.
Dopoldne je čas sportnih, popoldne pa družabnih oblik. Dopoldne se nosi belo plisirano krilo z barvastim telovnikom, volneni kompleti, barvasti plašči, obleke brez rokavov, bele obleke iz šantunga, vse angleško, svetlo, pestro. Tako se tudi obduje, čisto s klobukom na glavi. Popoldne, po popoldanskem spanju, se pojavijo dame v impri-meh oblekah francoskega kroja, v kostumih iz georgete z bogato kožuho, v pestrih svilenih oblekah ali črnobelih oblekah s širokimi klobuki. Tako oblečene hodijo na kratke izprehode, sede pod odprtimi pestrimi solnčniki, poslušajo godbo, čitajo, kvačkajo in kramljajo. K večerji se hodi izključno v večernih toaletah, velikih ali malih, kakršen je pač program na objavi desk hotelov. Če je na sporedu plesni večer ali koncert, potrebuje dama plesno toaletno in tu ni kričeca nobena obleka, pa naj bo še tako razkošna. Nosijo se večinoma francoske večerne obleke kompliciranih krojev z lahimi šali in bogatim krznom. Če gre za navadno večerno prireditev ali navadni koncert, pridejo gostje v malih večernih toaletah, gosposde v temnem saku, dame v oblekah iz krepegeorgeta ali krepešini, bogato okrašenih, z ovratniki, včasih tudi z dolgimi rokavi.

V kopališčih je vse dovoljeno. Najbolj kričaje barve, najbolj komplicirani kroji, najekscitirnejši eksperimenti. Velik hotel svetovnega kopališča je v bistvu revija kratkih toalet. Vse, kar bi bilo v mestu ekscentrično, je v kopališču dostojno. Pisani solnčniki, najfantastičnejše rute in šali, široki klobuki, umetne rože, moderne krinoline, množica pristnih čipk, volanov, uhanj s pestrimi poldragulji, rafinirani vzorci oblek iz najpestrejšega blaga — vse to se vidi v kopališču, a vendar navadno tu ni lepih ljudi. Lepi ljudje se drugje, žive drugače in nosijo drugačne obleke. Najlepše toalete in najdragocenejše izdelke pariških modnih salonov nosijo v kopališčih večinoma debele židovke, bogati trgovci, bolehnne dame, kratka ljudje, ki jih je zapustilo vse, razen denarja. Če zanese usoda v to pisano družbo lepega mladega človeka, se lahko vsaj dobro zabava na račun drugih.

Za sport

Počitnice so zelo primeren čas za sport. Prejšnje čase so dame porabile počitnice za čitanje in ročna dela, zdaj se pa pečajo skoro izključno s sportom. Govori se sicer, da je naša doba v znamenju telesne kulture in da mora človek skrbeti v prvi vrsti za svoje zdravje, toda v resnici igra pri tem glavno vlogo moda, ki je prinesla damam zadnja leta pozimi smučanje, poleti pa veslanje in plavanje. Poleg tega so začele dame šofirati, golf in tenis sta vedno bolj priljubljena, za turiste se dame navdušujejo že davno, začele so tudi jahati kratka, ni panoge sporta, v ka-

teri bi se tudi dame uspešno ne uveljavljale.

V vročem poletju je seveda najbolj priljubljeno kopanje in veslanje. Iz Anglije je nam prinesla moda nov vodni sport, ki je bil prejšnja leta malo znan. To je tako zvani yachting. Kdor more, ima na morski obali jahto in se vozi z njo po morju. Kdor pa nima jahte, se mora zadovoljiti z jadrnico ali ribiškim čolnom. Za jahto na morju so predpisane bele obleke, temnomodre mornariške jopice in mornariške čepice. Toda strogi predpisi tu ni in tako vidimo tudi rdeče, svetlomodre in zelene obleke, kombinirane z belimi. Glavno je, da so roke in noge gole. Za sport v vodi sami je kopalna obleka, za plavanje trikotin, za sprehode po morski obali pester taft. Za solčne kopeli imamo pester pižame iz šantunga in tafta, pogosto tudi limonice, kombiniran z gladkim blagom. Letos je v vseh kopališčih mnogo solnčnikov. Dame namreč nočejo več imeti zagorelih obrazov in zato se zatekajo v senco.

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne »Franc Josefove« greslice urejeno prebavo. Specialni zdravilni stene slovesa spriljujejo, da so z učinkom staro preizkušene »Franc Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Kratilograf ali nova iznajdba na polju kinematografije?

Pod tem naslovom sem prebral v eni zadnjih števil »Slov. Narod« poročilo, da je iznašel g. Kratil način, s katerim more predvajati filme v nezatemljeni dvorani. Ker gosposda dopisnik trdi, da so celo Edison in znanstveniki iskali v tej smeri zaman, se mi zdi potrebno iz zgolj informativnega razloga zadevo nekoliko popraviti. — Nemci imajo že dolgo časa na trgu projekcijske ploskve za dnevno predvajanje. Ta ploskev je napravljena iz zrcalnega stekla, ki je v masi živo pobarvana. Če se projekcija torej skozi to steklo, torej od zadaj, tedaj izgube žarki projekcijskega aparata na poti skozi steklo le malo svoje učinkovitosti, vso odsvetlo, škodljivo svetlobo, ki prihaja iz nezatemljene dvorane pa temno barvano steklo absorbira, torej uniči. Ta projekcijska ploskev je v svojih dimenzijah vezana še na majhen format.

Drugi način predvajanja pri dnevni svetlobi pa obstoji v celicnem sistemu. Projekcijske ploskve se opremljajo vnaprej na naplavo s pločevinastimi trakovi tako, da nastane mreža, katero tvori nebroj malih predalčkov ali celic, ki so belo pobarvane. Ti predalčki delujejo pri projekciji na ploskev kot senčila zoper škodljivo dnevno luč, medtem pa žarki iz projekcijskega aparata nemoteno osvetlujejo zasenčene predalčke ali celice in tako vzbujejo briljanco slike. — To sta torej dva sistema, prvi za projekcijo skozi ploskev, drugi za projekcijo na ploskev. Od teh sistemov kroži po trgu vse polno variant, ki se prilagajajo najrazličnejšim posebnim željam kupca. — Toda nekaj drugega je, kar ne pospešuje hitrega razvoja te strani kinematografije: Edison, drugi slavni fiziki in strokovnjaki ne iščejo sredstva, ker ga ne potrebujejo! Saj moramo vendar danes vedeti, da ne zatemnjeno dvorano samo radi optičnih razlogov projekcije, temveč predvsem radi koncentracije, radi zbranosti, ki je potrebna gledalcu! Saj leži na dlan, da bi lahko v vsakem gledališču igrali v razsvetljenem avditoriju, toda polovica učinka predstave bi šla po vodi. Ta potreba koncentracije je sama po sebi nasprotje vsakemu raziskovanju in rešitvi problema, predvajati film pri dnevni svetlobi. Iz najdbe, odnosno izpopolnitve v tej smeri morejo torej koristiti le lokalno podelski prilikam, za splošno kinematografijo pa so brez resnejšega pomena, zakaj ta se prav se-daj razvija čisto drugam! Pavel Debevec.

Mihail Kozirev.

Dobrmann

Najprej je treba povedati, da ta dobrman ni bil nič kaj posebno lep. Očividno že dolgo ni bil umit in dlako je imel umazano tako, da dobrmanu sploh ni bil podoben. Rebra so se mu kar svetila pod kožo, dokaz, da je dobival premalo jesti. Oči so bile vse preveč bistrre, nos koničast, hoya počasna — vse je pričalo o slabo prikritem nezadovoljstvu, morda tudi o neizgovarjani, ki so zadel ubogega dobrmana. Ta hip se je ustavil, povohal je po zraku, potem je pa krenil previdno naprej po hodniku.

— To je čuden pes, — je dejal gospod visoke postave z nabitim portfeljem pod pazduho, majhnemu, debelemu gosposdu, ki je držal v roki zavojček nečesa, kar je bil kupil v delikatesni trgovini. — Pomislite samo, ves čas hodi za nama, kakor prilepjen.

Debeli gospod je pritrtil: — Da! tudi jaz sem opazil to. In čim se ustavi, se ustavi tudi on. Morda se je izgubil pa ne more najti svojega gospodarja.

— Ne verjamem. Le pogledite ga! Saj je čistokrven dobrman. Taki psi so dragi in če bi bil brez gospodarja, bi ga bil že davno kdo vzel.

— Kaj torej mislite? — je vprašal debeli gospod v skrbih.

— Nič, — je odgovoril njegov spremiljevalec in se pomembno ozrl na debelega gospoda. Nekaj časa sta molče nadaljevala pot. Debeli gospod se je vsak hip ozrl in opazoval zagonetnega psa. Dobrmann je sledil gosposdoma korak za korakom.

— No, za detektive je tak pes zlato, — je pripomnil visoki gospod in izrazil

misel, ki ga je očividno že dolgo težila.

— To si lahko mislim, — je pritrtil debeli gospod na videz flegmatično. Toda takoj ga je streslo in sključil se je. — Brr! Nekam hladno postaja.

Zopet sta oba molčala in pospešila sta korake.

— Pogledite no, pes gre ves čas za vami, — se je ozgasil končno visoki gospod.

— Zakaj baš za menoj? Dejal bi, da gre prej za vami.

— Kaj se vam meša! Le pogledite, kako vas ogleduje.

— Kaj še! Mene že ne, pač pa vas! Za vami gre, dragi moj.

— Za menoj, pravite? Izključeno! — je menil visoki gospod.

— Inu, na svetu je vse mogoče, — je trdil debeli gospod in pogledal po strani svojega spremljevalca. Ta se je razburil.

— No, to je še vraščanje, ali gre za menoj ali za vami. Glavno je, da sledi ta mrcina nama obema korak za korakom... In ne gane se!

— Kamen bi zalučal vanj. Škoda, da ni pri roki pripravnega kamna.

— Bežite no, ta se bo res ustrašil kamna! Tak vohun! Slabo ga poznate.

Zopet sta oba molčala. Skrivaj sta se po vrsti ozirala, dobrman jima je bil ves čas za petami. Visoki gospod je bil že razburjen, preložil je težak portfelj iz desne roke v levo. Na vogalu prečne ulice se je naenkrat ustavil.

— No, jaz pojdem po teje ulici. Na svidenje! — je dejal na videz flegmatično.

Debeli gospod se je ustrašil in mu segel v roko. Čim sta se ustavila, se je ustavil tudi dobrman in ju napeto opazoval. Gosposda sta se v zadregu ozirala.

— Do svidenja! — je ponovil debeli gospod in dolgo je stiskal spremljevalce-

vo roko. Potem je dejal, kakor da se je naenkrat nečesa spomnil:

— Počakajte no. Skoro bi bil pozabil. Imam še opravke tamle... hm... lahko grem z vami po prečni ulici.

— Pojdiva torej skupaj, — je predlagal visoki gospod ves srečen. In tako sta krenila v prečno ulico. Komaj sta pa napravila pet, šest korakov, sta se kakor na poevlje ustavila in obrnila.

— Vrag ga vzemi! — je zagodrnjal visoki gospod.

— To je prava bestija, — je pritrtil debeli gospod.

Dobrmann je povohal po zraku in krenil za njima v prečno ulico. Čim sta se ustavila, se je ustavil tudi on in ju nezaupljivo gledal.

— Morda bi bilo bolje, da se razideva, — je predlagal visoki gospod. — Vi na to, jaz pa na ono stran. Morda bi tako... morda bi vsaj...

— No, veste... kako bi dejal... To ni posebno lepo od vas.

— Česa se pa prav za prav bojite? Pes je pes.

— Kaj pa vi? Mar se vi ne bojite? Ta čas je prišel mogoče naših junakov neznan gospod. Zagledal je psa, se ustavil pri njem in ga pogledil po mršavem hrbtu.

— Glej ga psa, glej! Ti mrcina ti grda!

Dobrmann je zarenčal, protestiral pa ni.

— Kako te pa kličejo? Bobik?... Bobik?... Šarik?... Džek! — ga je klical neznan gospod. Zažvižgal je, stopil dva koraka nazaj in ga klical k sebi.

— Morda pojde za njim, — je zašepetal debeli gospod ves srečen in skrivnostno pomežiknil visokemu gosposdu. V tistem spoznanju sta se obrnila in nadaljevala svojo pot v trdnem prepri-

čanju, da sta rešena. Toda dobrman, ki je gledal nekaj časa za neznanim gosposdom, je znova povohal po zraku in se počasi napotil za našima junakoma.

— Saj pravim, vohun, da mu ni para! Zalezuje naju, — je dejal visoki gospod razočarano. — Stopiva tja za vrata. Počakajva pet minut, morda se bo naveličal in odšel.

Debeli gospod je močje pritrtil. Stopila sta za vrata stare hiše in jih zaprla dobrmanu pred nosom. V temni veži sta si globoko oddahnila.

— Hvala bogu, morda pa le odide, — je dejal visoki gospod, ponosen na svojo idejo.

— Daj bog, da bi se ne motili! — je zamrmral debeli gospod. — Sicer pa, kaj briga ta pes mene? Saj hodi za vami. In ne razumem prav, zakaj se me ves čas drži. To so ljudje — policijski psi hodijo za njimi po cesti, sami pa ne dajo poštenim ljudem miru, — je zagodrnjal debeli gospod in srdito pogledal svojega spremljevalca.

— No, recimo, — se je razjezil visoki gospod, — recimo, da še ni gotovo, za kom hodi ta dobrman, koga prav za prav išče policija, vas ali mene. Kaj mislite, da policijski pes ne more hoditi za vami, če imate pod pazduho natlačen portfelj?

V hipu sta se začela prijatelja sovražiti. Drug drugemu nista zaupala.

— Bože moj, kako ostuden gobec ima ta človek! — je pomislil visoki gospod. — »Kako da tega nisem že prej opazil?«

— »Kdo ve? Morda je ta capin koga okradel ali pa celo... ne daj bog, celo umoril! Oči se mu nekam čudno svetijo.« — je mrmral sam pri sebi debeli gospod. In šele po hudem notranjem boju je dejal:

— Če ste trdno prepričani, da pes ne zalezuje vas, pa pjdite svojo pot. In videla bova, ali pojde pes za vami ali počaka mene.

Visoki gospod se je škodoželjno zarežal:

— Saj sami pravite, da ste prepričani, da ne hodi za vami. Zakaj torej ne odidete iz veže prvi? Kaj vas zadržuje?

— Bože moj, vi ste res prvi šudak! Kaj ni vseeno, kdo pojde prvi, vi ali jaz? Dobrmann bo že vedel, na katerega mora paziti. A čim pride policijski agent, nam položi tace na ramo in izgubljeni ste!

— No, dobro, pjdite torej! Se bojite, a? Naj bo, sam poklem!

Visoki gospod je zaničljivo pogledal debeluha in krenil pogumno proti vratom. Debeli gospod je v strahu in skrivni nadi čakal, kaj bo. Toda visoki gospod je samo malo odprl vezna vrata, potem je pa prestrašeno odskočil. Zaloputnil je vrata in prijel debeluha za roko:

— Ta hudič čaka pred vrati!

— Križ božji, kaj početi?! — je zajecjal debeli gospod.

Z dvorišča je stopil v vežo mož srednje postave v usnjenem suknjicu. V tem ni opazil naših junakov in šel bi bil mimo, da ga ni ustavil visoki gospod.

— Glej, glej, to ste vi, Kriškin! Ste se že davno vrnili s službenega potovanja?

Mož srednje postave je spoznal svojega znanca.

Te dni sem se vrnil. Kaj pa počujete vi tu? Ali koga čakate?

— Nič, kar tako... kramljava tukaj... z znancom, — je odgovoril visoki gospod v zadregu.

Kriškin je odprl limco v vratih in

Kako je ataman Semenov moril nedolžne ljudi

Odlomek iz knjige „Beli admiral“ v kateri opisuje češki legijonar Pavel Fink grozodejstva Kolčakovega režima v Sibiriji

Vojni poročevalec češkoslovaških legij v Rusiji g. Pavel Fink je napisal na podlagi svojih beležk izredno zanimivo knjigo „Beli admiral“, ki opisuje razmere v Sibiriji pod vladavino Kolčaka. Knjigo je založilo Moravsko kolo pisateljev v Brnu in v kratkem je dosegla tako velik uspeh, da je izšla že tretja izdaja. Finkovo delo ima zgodovinsko vrednost, ker so zbrani v njem avtentični podatki o zadnji fazi krvave socialne revolucije v Rusiji, nanašajoči se na Sibirijo, kjer se je vršila odločilna borba med boljševizmom in reakcijo. V naslednjem priložnem odlomek iz te zanimive knjige.

»Beli admiral« Kolčak

Beseda inkvizicija je slaba, če postavimo k nji drugo, ki je ž njo v neposredni in nerazdruženi zvezi: semenovski oklopnik. V umirajočem kraljestvu je cela vrsta oklopnih vlakov raznih tipov, podrejenih posebnim upravim, tako zvani upravni oklopnih vlakov. Semenovski oklopniki so postali pevec zloglasni, da bi se bilo treba obširno baviti z njimi. Rabili so jih v prvi vrsti za kazenske ekspedicije. Bili so

ječa in morišče obenem. Priti na oklopnik je pomenilo umreti mučeniške smrti. Če je dobil kak častnik ali uradnik poziv, naj pride na ta ali oni oklopnik, je bilo to zanj znamenje, naj čimprej pobegne iz Čite. Znano je bilo, da je oklopnik zadnja postaja vseh sumljivih in nezanesljivih. Dama X. je pripovedovala:

»Moj znanec, poveljnik oklopnika, me je povabil naj si pridem ogledat notranjo ureditev oklopnega vlaka in svojega rojaka, boljševiškega komisarja, ki je bil v oklopniku zaprt. Groza me je obšla, ko sem vstopila v vagon. Vagon je bil zunan okovan z jeklenimi ploščami, znotraj pa tapetiran s predvornim in klobučevino očitno zato, da bi se kriki iz njega ne slišali. Imel je tri oddelke. V prvem so žrtve slačili, srednji, poln raznih aparatov, je bil mučilnica, v tretjem so pa jetnike pobijali — mi je razlagal spremlevalc. — »Podrobnosti se ne spominjam, kajti moj rojak, katerega sem hotela videti, se je

valjal v krvi

v srednjem oddelku, bolesto je tulil in mlo prosil svoje mučitelje, naj se ga usmili. Drhteč po vsem telesu od groze sem zbežala in spotoma sem slišala smeh pobesnelega poveljnika oklopnika in krčevito stokanje žrtve, ki je prosila krvnike, naj prenehajo z mučenjem, če imajo tudi oni matere. Slutila sem, da so

trgali nesrečnež z žile iz telesa

s posebnimi kleščami. Še svoj živ dan nisem videla take groze, kakor na semenovskem oklopniku. — Je zaključila dama svoje zanimivo pripovedovanje v krogu molčečih poslušalcev. »Kolikor se še spominjam, — je pripomnila, — je stalo pri mojem rojaku več Kitajcev. Glave so imeli v zankah debelih vrvi, ki so jih semenovski vojaki z obeh strani nategovali. Mislite si muke na ta način zadušenih žrtev.«

Da so bila grozodejstva na oklopnikih res plod duševno bolnih ljudi, o tem pričča jasno atamanovo povelje, naj ustrele poveljnika oklopnika »Mstitel« (maščevalec) Stepanova, ki je šel v svoji pobesnelosti tako daleč, da se je zameril celo poveljstvu samemu. Stepanovu se je pa posrečilo pobegniti, predno so ga mogli odstraniti. Zvedel sem, da je večkrat trdil, da se mu zdi, da postaja tem boljše, čim več ljudi umori... Pravi psihopatski pojav. Oklopniki so bili za Zabajkal

leteča groza.

Navadno so se pojavili nenadoma, nepričakovano, širili so strah in trepet na postajah po naselbinah, a ko so odhajali, so jemali s seboj vse sumljive ljudi, ki so potem izginili brez sledu v nedrjih teh s krvjo oškropljenih, s solzami in proklestvom posvečenih železnih pošasti, okrog katerih se je pletla cela pajčevina epizod. Tako pripovedujejo, da so oklopniki nakopili na postajah Duaria, Andrianovka in Makkavejevo

cele grmade trupel

političnih zločincev. Ker pa je bilo v sipastem nasipu težko kopati grobove, so trupla polivali s petrolejem in sežigali. Drugod so zavoljo izpremembe in draženja otrpili živce

sežigali obojence žive.

Semenovski divjaki so se potem po povratku v Čito smejali, kako so prirejali za zabavo peklenjski ples.

Oklopnikom je pomagal čitinski politični urad (ohranka). Biti poklican v ohranko je tudi pomenilo sigurno smrt. Uradniki ohranke so se izgovarjali, da morajo na vsak način ostati neznani, če aretiranci niso več zagledali beleza dne. Osvobojeni bi baje lahko izdali ne samo stroj tega Semenovega državnega urada temveč tudi poedince, za katere bi ne mogli nihče jamčiti, da ostanejo živi. Pripetilo se je n. pr. da so aretirali osumljenega učitelja čitinske gimnazije, splošno znanega in spoštovanega moža. Zdi se neverjetno, da je bil potreben nečloveški napor, da so izrgali tega povsem nedolžnega in miroljubnega moža iz krepelj čitinske ohranke. Drugih lumparij, kakor tatvin, vlovov in posilstev nedolžnih deklic sploh ni vredno omenjati. V primeru z zločini, ki sem jih kratko omenil, se zde nedolžni prestopki, če jih presoja mo v duhu čitinske kriminalne justice. S Prihodom Kappelceva je bil storjen divljanj teh šakalov konec.

Dvajseto stoletje! Evropska, krščanska kultura! Kako prazne in glupe so te besede pred vrati oklopnika, iz katere

rega se cinično reži žrelo človeka-besstije.

Dokument. Poroča mi legijonar S.: 6. aprila ob 3. popoldne se je vršil v predmestju Čita I. pogreb Kuznecova, ki so ga do smrti mučili Semenovi. Dotični je bil zaposlen v železniški delavnici kot kovač. Na njegovem stanovanju je napravil preiskavo semenovski polkovnik Sipajlov, znan po svoji krutosti. Našel ni ničesar, kljub temu je pa Kuznecova aretirali in odvedel. Ves čas ni nihče vedel, kakšna usoda ga je zadela, čeprav je napenjala žena z moževimi prijatelji vse sile, da ga najde. V marcu, ko je začel sneg kopneti, so našli v jami za mestom

šest razmesarjenih trupel,

ki so jih odpeljali v svrhu obdukcije na kliniko. Podobnih jam, kamor so Semenovi nosili svoje žrtve, je okrog Čite več. Ljudje so pravili, da pogrešajo v mestu nad 200 ljudi.

Na kliniki je žena med 80 razmesarjenimi trupli spoznala tudi svojega moža. Celih 14 dni je hodila nesrečna žena okrog merodajnih krogov in prosila, naj ji izroče možovo truplo. Končno so jo uslišali in truplo je bilo preplano domov. Šel sem pogledat žrtve Semenove podivjanosti. Kaj takega še svoj živ dan nisem videl. Nesrečnež je imel

18 globokih ran, ušesa odrezana, oči iztaknjene, kožo odrt, vse prste zlomljene, noge vse obžgane, vse členke zvite, večino žil izpuhlenih, spolni organ odrezan, prsa do kosti obžgana.

Vsi znaki so kazali, da je zakrivil to grozodejstvo polkovnik Sipajlov, ki je znal posebno dobro lomiti prste in zvijati členke.

Album zločinov iz prejšnjih poglavij izpopolnjuje tudi zbirka dokumentov, nanašajočih se na kazenske ekspedicije. Kazenske ekspedicije so pošiljali prvotno v kraje, ker so se zbirali voj. begunci, da bi jih polovili. Roka atamana Semanova je kaznovala v prvi vrsti roditelje beguncev. V Burgulinsku so kozaki razsekali nekaj teh »boljševikov« na drobne kosce. Vest o teh grozodejstvih se je seveda naglo širila po Zabajkalu in povsod je vzbujala ogorčenje in željo po osveti. Koncem I. 1919 je bila mera grehov Čite polna. Poraz Semenovec na Bajkalu je dal pobudo za splošen upor, ki je izbruhnil v prilagajočem verneudinskem kraju. Upor se je zdel katastrofalen, kajti po orožju so segli starobojci (staroverci), energični in agilni element z bogato zgodovino verskih punitov. Ti seljaki mišičastih teles in originalnih običajev so bili reakcionarnemu pravoslavju že od nekdaj trn v peti, ki ga je bilo treba izdreti. Tu je našel kosa na kamen, kajti Semenov je našel v starovercih smrtno sovražnike, ker je dal umoriti nekaj njihovih pravkov. V te kraje je pošiljal Semenov najbolj podivjane generale.

Izmed kazenskih ekspedicij se je najbolj žalostno proslavil oddelek generala Levickega, poslan prvotno v podporo Skiptetrovi ki je operiral pod Irkutskom. Ekspedicija je imela preko Troicko-Savska, ki naj bi bil prvi rešen obleganja upornikov, s katerimi naj bi potem obračunal tako zvani krimski oddelek, obstoječ iz pravih razbojnikov. Po protokolih, ki so jih sestavili v Verhne-Udinsk detaširani Američani in predložili generalu Ja-

ninu, ko se je peljal skozi Zabajkal, se je odlikoval pohod Levickega z neverjetno krutostjo. Tako na primer: V vasi Babkino so mučili do smrti 17 ljudi.

Živim so rezali koščke mesa iz telesa, odrezali so jim ušesa in nosove ter iztaknili oči. Trupla teh nesrečnežev so Američani fotografirali. V Canzurini so

sežigali 90 letno staro,

mного seljakov in otrok. Ta trupla so ostala dolgo nepokopana kajti prebivalstvo je čakalo, da jih pride fotografirati mednarodna komisija. V selu Ključevsko je zbežalo pred bližajočo se tolpo Semenovih razbojnikov iz vasi 20 otrok, ki so jih našli potem zmrzljene pod kupom hlobov. Pred oddelkom Levickega so bežali ljudje v gozdove, kjer so mnogi zmrzli. Semenovi so odnašali žito in vse kar jim je prišlo pod roke. Tako je prišel Levicki do burjatskega samostana pri Gusinem jezeru. Med ekspedicijo mu je prišlo na pomoč iz Verhne-Udinska še 9 Kolčakovih častnikov in 60 vojakov.

Med tem so Čehoslovaki 12. januarja 1920 zasedli Verhne-Udinsk in Levicki je bil pozvan, naj se hitro vrne v Verhne-Udinsk, ne da bi dospel do Troicko-Savska. Levicki se je uklonil povelju, naprej je poslal 69 Kolčakovcev, sam se je pa napotil s svojo »divjo divizijo« in bogato zalogo ukradenega blaga za njimi. Toda Mongoli »divje divizije«, ki jih je mikalo nakradeno blago in ki so bili že blizu svojih domov, so nekega dne obkolili Levickega z njegovimi častniki, pobili so vse, pokrili s slamo in sežigali. Potem so dohiteli Kolčakovce in pobili tudi nje, izvzemši dva, katerima se je posrečilo zbežati v Verhne-Udinsk.

Tu se je nedvomno maščeval umor voditelja Burjatov, evropsko izobražena pisatelja in narodnega junaka tega plemena, Bogdanova. Oko za oko — zob za zob. Med nešteta grozodejstva lahko prštejemo tudi grandiozni masakr, ki ga je priredil krimski oddelek v Troicko-Savsku. Uporniki so obkolili Semenov razbojnike, ki so se bali, da bi jetniki v kritičnem trenutku boja ne pobegnili iz ondotne kaznilnice. Zavarovali so si hrbet na ta način, da so vse do zadnjega pomorili.

Umorili so okrog 300 jetnikov, večinoma političnih zločincev. Nekaj so jih postreljali, ko so se pa naveličali streljanja, so jih začeli sekati s sabljami.

Pariške »Poslednja Novosti« so približno naslednjo kuriozno vest:

Jeruzalemski patrijarh je odlikoval atamana Semanova z višjim redom »Odraslečevega groba«, ki že 600 let ni bil nikomur podeljen.

Trmasta dama

Ameriški listi poročajo o zabavnem incidentu v nekem newyorškem omnibusu. Sprevednik je stopil k neki dami in zahteval vozni listek. Dama mu je listek izročila, toda sprevednik je izjavil, da ni več veljaven in da mora kupiti drugega. Dama se je energično uprla, češ, da se bo z listkom peljala naprej. Sprevednik je seveda ugovarjal in ji je zagrozil, da jo postavi na ceto.

Kar postavite me, mu je odgovorila dama in sprevednik je takoj opustil svojo namero, kajti dama je tehtala namaj 200 kg in bila je prava atletka. Bomo pa stali tu, dokler ne kupite novega listka, je izjavil sprevednik in obrnil trmasto damo hrbet. Dama se tudi te grožnje ni ustrašila, ker se ji ni mudilo. Sprevednik je izstopil in odšel k bližnjemu avtomatičnemu telefonu. Kmalu je privozil drugi avtobus, ki je prevzel vse potnike razen trmaste da-

me. Prvi avtobus se je pa vrnil v garažo.

Dama je bila ogorčena, da je zmagal sprevednik, zlezla je iz avtobusa in začela zmerjati sprevednika. Mož je zmagal z glavo, češ, bog me varuj take žene. — Mene pa takega moža, se je odrezala trmasta dama. Rada bi, da bi bili vsaj nekaj minut moji, da bi vas naučila, kako se občuje z damami.

Berač - bankir

Med najznamenitejše posetnike pariškega Montmartra spada berač, ki je v ondornih kavarnah in restavracijah stalen gost. Njegov beraški trik je zelo enostaven. V razčepani obleki hodi od mize do mize, tupatam se ustavi in zapoje s hripavim glasom kako popevko. Gostom je tako neprijetno gledati berača v razčepani obleki, da mu hitro dajo maloščino, da bi se ga čimprej odključali.

Prebivalci Montmartra pa poznajo tega moža še z druge strani. Če je kdo v denarni stiski, pokliče berača v stransko ulico, kjer se začne pogajanja. Berač potegne izpod razčepanega suknjčka polno možno in ponudi svojemu klientu posojilo pod pogojem, da podpisuje zadolžnico, v kateri se zaveže, da bo vrnil čez mesec dni dvakratni znesek. Stodstotne obresti za mesec dni so sicer oderuške, toda originalni berač mora navedeno napeti vse sile, da pride do svojega denarja. Če mu dolžnik ob določenem času ne vrne denarja, mu je neprestano za petami. Sledi mu korak za korakom od jutra do večera, dokler se ga dolžnik ne naveliča in si preskrbi denar, da poravnava dolg.

NOGAVICE Z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Gledal je, kako so mu šivali srce

V Messini na Siciliji je zaposlen v pristanišču delavec, ki ima izredno srečo v ljubezni. Mnogim dekletom je zmesal glave, končno se je pa izpolnila tudi na njem prislovica, da hodi vrh tako dolgo pod vodo, da se razbije. Neko dekle, s katero je tudi imel ljubavno razmerje, ga je pod vplivom ljubumnosti zabodlo naravnost v srce. Težko ranjenega delavca so odpeljali na kliniko, kjer so zdravniki izjavili, da mu morejo rešiti življenje samo, če bi rano v srce zašili. Operacija bi se pa morala vršiti brez narkoze, kajti narkoza bi imela v takem primeru usodne posledice.

Ko je strežnica obvestila ranjenca o mnenju zdravnikov, je izjavil, da je pripravljen podvreči se operaciji, toda samo pod pogojem, da postavijo preden zrcalo, v katerem bi videl lastno srce, saj sem prenesel že mnogo težje rane, pa se nisem nikoli onesvestil.

In res, med operacijo ni dal mož nobenega glasu od sebe. Pač pa je z največjim zanimanjem opazoval v zrcalu operacijo, ki je trajala komaj nekaj minut. Zdrava in krepka natura, ki mu je pomagala prenašati silne bolečine, mu je pripomogla tudi do okrevanja. Čez dva tedna je bil in zdrav zapustil bolnico.

zagledal psa pred hišo.

— Čigav je ta pes? — Tiho!... Pst!... To je policijski doberman, veste, — ga je opozoril visoki gospod.

— Policijski pes? No in kaj je na tem posebnega? — se je zasmejal. Toda takoj se je ustrašil in pripomnil: — Kaj zato? Mene menda vendar ne išče?!

— Kdo ve? — je menil debeli gospod, ki je stal dotlej v kotu pri vratih. — Kdo ve? Vsi živimo tako mirno in zadovoljno, pa ne slutimo, kje nam je nastavljena past. In kar naenkrat se nam prikaže za petami takale policijska beštija in sam ne veš, kdaj ti položi tace na ramo... pa si izbrbljen.

— Saj niti ne vemo, koga zasleduje, — je menil Kriškin in zmajal z glavo. — Saj to je baš tisto, da ne vemo! — sta vzkljuknala visoki in debeli gospod v en glas.

Kriškin se je strupena zarežal. — Meni to ne gre v glavo. Kaj pa vidva? Ali se je oba boji? — No, če vam ne gre v glavo, pa kar stopite pred hišo, — ga je zavrnil visoki gospod.

— Pustite ga, kar gre naj! — mu je zašepetal debeli gospod. — Morda se obesi nanj, vrag ga vzemi!

Kriškin je stopil znova k vežnim vratom, odprl jih je previdno in pogledal pred hišo. Dobrman se je vzravnil, povohal je po zraku in čakal. Kriškin je naglo zaloputnil vrata in se obrnil v zadregi h gospodom, rekoč:

— Bogme, to je smešno. Stoji tam in čaka. Toda na kaj čaka, tega ne razumem.

— Saj to je baš tisto! Tega tudi midva ne razumeva. Na kaj čaka? Na kaj, da bi ga vrag!

— In tista, debeli gospod, da je

to imenitno urejeno! — je modroval Kriškin. — Takle pes, nemo bitje, pa ima več pameti nego marsikateri človek. Kjer kaj zavoha, tam se pojavi in čaka.

— Čujte, kje pa zavoha? — je vprašal debeli gospod užaljeno.

Kriškin je dvoumno skomignil z rameni. Še preden je pa mogel kaj odgovoriti, je prišla z dvorišča v vežo nova postava, — mož neopredeljene starosti in poklica. Neznaneč ni opazil naših junakov, stopil je k vratom in jih odprl. Hoteč oditi iz hiše. Pa se je takoj ustrašil.

— Čigav je pa ta pes?

— Policijski, gospod, — ga je opozoril debeli gospod. — Očitno išče kakega zločinca.

Mož neopredeljene starosti in poklica je prestrašeno odskočil in zaloputnil vrata.

— Kje pa je ta zločinec? je vprašal strogo in premeril naše junake od nog do glave. Vsi štirje so se nekaj časa molče spogledovali. Vsem se je poznalo na očeh, da nimajo čiste vesti.

— Veste kaj, tovariši, — je spregovoril končno visoki gospod. — To vendar ne gre! Stojimo tu že celo uro, čas hiti in mudi se nam po opravkih. Tako ne gre več naprej!

— Zakaj torej tičite tu? Zakaj ne greste svojo pot? — je zagodmjal mož neopredeljene starosti.

— No, kar poskusite! To je doberman... položite vam tace na ramo, pa ste zgubljeni!

— Pa vendar ne bom stal tu do noči?

— Čakajte gospoda! — se je oglasil Kriškin. — Stojimo takole: Vsem se mudi po opravkih in čemu bi tičali tu? Zrehamo! Usoda naj odloči, kdo pojde prvi. Če je že enemu izmed nas name-

njena dobermanova taca, bomo vsaj drugi na jasem.

— To je pametno, zreb naj odloči! — je pritrdil mož neopredeljene starosti.

— Strinjam se, — je dejal po kratkem notranjem boju tudi visoki gospod. Debeli gospod je gledal zdaj enega, zdaj drugega, nervozno je mežikal z očmi in stopical. Slednjič je zamrmral:

— No, pa naj bo. Če je večina za to...

— Kdo ima škatlico vžgalice? — je nadaljeval Kriškin energično. — Kdor potegne najdaljšo, pojde prvi.

Vzel je iz škatlice štiri vžgalice, jih prelomil in stisnil vsakemu en košček v roko.

— Torej! Držim štiri v roki. Potegnite!

Debeluh se je v naglici prekrizal in potegnil. Drugi so mu sledili.

— No, zdaj pa pokažite! Zmerimo jih... Vi pojedite prvi!

Debeli gospod, ki je bil potegnil najdaljšo vžgalico, je globoko vzdihnil. Toda protestiral ni. Krenil je k vratom in tovariši so napeto pričakovali, kaj bo.

— Saj doberman itak zasleduje njega, — je šepetal debeli gospod tovarišema.

— Po pravici je zreb določil njega. In pomislita, poznaj ga že pol leta in vedno sem ga imel za pošteniaka.

— Eh, kaj morete v teh težkih časih komu zaupati? — je menil mož neopredeljene starosti.

Debeli gospod se je ta čas sukal okrog vežnih vrat. Stopical je, odleval in mrmčal, kakor da ne more odpreti vrat.

— No, kaj pa počenjate tam? Ne za-

držujte nas! Policija lahko pride vsak čas!

Debeluh je zamajal in odprl vrata. Na hodniku pred hišo je stal doberman kakor pribit in navdušeno se je zagledal v debelega gospoda. Debeluh je zbral ves svoj pogum in stopil naprej. Dvakrat je zamajal pred dobermanovim gobcem z zavojčkoma, ki ga je držal v roki. Morda je v smrtnem strahu mislil, da se bo pes ustrašil in zbežal.

— Vidita, a kako dolgo je nas pustil ta nesrečnež čakati tu, — je zagodmjal Kriškin. — Kaj ni mogel takoj priznati, da nima čiste vesti? Se pač takoj vidi, da ni pošteniak.

Debeli gospod je slišal na hodniku to opazko.

— Vi ste mi res pravi pošteniak, ko mirno gledate, kako policijski pes zasleduje nedolžnega človeka. — In s pogledom na smrt obsojenega zločinca je še enkrat premeril svoje tovariše, potem je pa krenil pogumno po hodniku. Zdelo se je, da je doberman komaj čakal na to. Veselo je zavilil, planil je na debeluha in mu položil taci na rame.

— Izgubljen sem! — je zašepetal debeli gospod ves prestrašen. Roke so mu omahnile in zavojček je padel na hodnik.

Debeluhovi tovariši so stali na pragu in strmeli.

— Marš, beštija! — je skušal debeluha zakričati na psa, pa je samo zajecjal in napel vse sile, da se otrese dobermanovih tac. — Marš!... Marš!... o, križ božji!

Tedaj pa se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Pes je stisnil rep med noge in pustil svojo žrtve. Odskočil je, pograbil zavojček na hodniku in začel na vso moč bežati.

— Kaj je to? Kaj se je zgodilo? — so kričali oni trije na pragu in skočili za debeluham, ki je stal prijetno prese-

nečen na hodniku in se ves srečen smehljaj.

— Le pogledite, kako beži! — je zaklical tovarišem, ki so navdušeno zrli za bežečim dobermanom. Pes se je večkrat ozrl, da se ne prepriča, če hiti kdo za njim... Toda nikomur še na misel ni prišlo preganjanje ga.

— Kaj ste imeli v zavojčku? — je vprašal slednjič Kriškin debeluha.

— Eh, neumnost! Dva funta klobase.

— Glej vraga! In zaradi klobase je bilo toliko strahu! V resnici je bil pa samo pes lačen. — je dejal mož neopredeljene starosti in poklica zamčljivo, obenem pa razočarano.

— No torej, tovariši, kaj stojimo tu in tratimo po nepotrebnem čas? — se je ozgasil visoki gospod. — Pojdimo vsak svojo pot. Se pripravimo.

— Klanjam se! — je odgovoril Kriškin in si zavijal ovratnik. — Sicer se mi pa že mudi. Saj pridem itak prepozno na sejo.

Mož neopredeljene starosti in poklica se je odkril in molče krenil svojo pot. Toda debeli gospod je bil ves iz sebe od veselja. Od vseh se je ginitivo poslavljaj in rad bi jih bil zadržal. Vsakemu posebej je dejal:

— No, kam se vam tako mudi? Kaj ko bi zavili v krčmo ali dobro restavracijo? Tako smešna prigoda! Kazalo bi jo zaliti, mar ne? Kaj pravite?

Toda nevhvaležni udeleženci tragikomne epizode so se urno razšli in ga pustili samega z radostjo, ki ga je težila, ker je ni mogel deliti s tovariši. In tako je moral sam nadaljevati svojo pot. Kar poskakoval je spotoma od veselja in žvižgal med zobmi poskočen motiv iz operete.

(Krasnaja Nov, Moskva 1928.)

August Blanche:

Na valovih strasti

Roman

— A kljub temu se prištevajo k najsolidnejšim damam Francije. Ves post ne pojedo koščka mesa, ne mleka ali jajc, skratka ničesar, kar izvira od živali, kajti to je po njihovem mnenju velik greh. Zdaj bi pa rada vedela, kam naj kreneva.

— Kamor hočete, Colletta.
— Do štirih sem prosta, kajti vodinja se vrne šele ob štirih. Zato lahko nadaljujem izprehod po bulvarjih.

Z bulvarjem de la Madeleine se začne vrsta bulvarjev na severu, opisujejo skoraj pol švedske milje dolgi lok. Široki so tako, da bi mogli malo-katero stokholmsko ulico primerjati z njihovimi trotoarji.

To ogromno ulico obdajajo na obeh straneh vrtni, krasni hoteli, bogate trgovine, razkošne kavarne, gledališča in druga javna poslopja.

Sredi bulvarja je lepo tlakovana cesta za vozove in jahače, na obeh straneh pa drevored, da hodijo pešci po senci.

Skoda, da je ogenj barikadnih bojov preveč kosil v košatih kronah kostanjev.

L. 1830 so večino dreves posekali in nadomestili z mladimi. L. 1848 so tudi ti delili usodo svojih prednikov in po 18 letnem življenju so padli pod sekuro. Zdaj raste tu mlado dreve.

76

Zdi se, da je usoda sama določila bulvarjem večno mladost.

Od solnčnega vzhoda do polnoči, kako ogromno število kočij drvi po tej cesti, kolika množica ljudi hiti po trotoarjih!

A ko zaide sonce, ko zažare milijoni luči, ki preženo večer in noč, kako mogočno vpliva na človeka ta živa reka ljudi in kočij, to valoveče morje življenja v nočnem Parizu! To človeka teži, duši.

Toda zakaj bi nas to težilo! Vse, kar vidimo tu, je delo človeških rok, človeškega genija.

Ti bulvarji so bili obsojeni na strahovite izpremembe. Videli so sijajne svečanosti in krvave bitke, čuli so zmagoslavne klice in ječanje umirajočih, smeh in veselo rajanje karnevala, pa tudi ropot polomljenih bobnov, ko so se pomikali po njih mrtvaški sprevodi.

Z bulvarja de la Madeleine sta prišla na bulvar des Italiens.

Na tem bulvarju so najdražje kavarne in najlepši hoteli, posebno pa najelegantnejše trgovine, polne vsega, kar si požel bogataševo srce.

— Skoda, — je dejala Colletta, — najlepše trgovine so zaprte, a to nekaj pomeni. Morava vprašati tegale trgovca, ki se baš pripravlja zapreti svojo trgovino, kaj to pomeni.

— Monsieur, — ga je vprašala Colletta, — zdi se mi, da je za danes konec trgovskih poslov, a vendar je krasno vreme in bulvarji so polni občinstva.

— Konec trgovskih poslov za danes? — je vzkliknil trgovec ves potr.

— Zakaj ne pravite konec za več tednov ali celo mesecev. Res lepo vreme, če zakrivajo nebo oblaki! Kakšna promenada je to, če je pa ves narod razburjen? In vse to se godi samo zaradi ministrov, ki nočejo zapustiti dobro plačanih mest, in zaradi kralja, ki...

Konec stavka se je izgubil v njegovem »sacredieu«, nakar je vstopil v trgovino in jo zaklenil od znotraj.

— Kaj se godi? — je vprašala Colletta moža v bluzi.

— Ah, — je odgovoril, — čitajo manifest, ki so ga izdali direktorji reformnega banketa. Bogle, vreden je, da ga človek prečita. Bravo, bravo! — je kričal, ne da bi mogel od daleč slišati, kaj čitajo.

— Kaj pa je v tem manifestu? — je vprašal Felix.

— Monsieur, — je odgovoril drugi mož v bluzi, — čital sem manifest v novinah. To je poziv vsemu prebivalstvu, naj pride kljub vladni prepovedi v turek na Place de la Madeleine in spremi od tam poslance na Champs-Elysees, kjer bo banket. Da, pridemo, zanesite se na nas. Kdor ima le trohico življenja v sebi, naj pride. Živela reforma!

— Živela reforma! — je ponovilo na tisoče glasov.

Felix in Colletta sta se komaj prebravala skozi množico ogorčenega ljudstva. Končno sta prispela do glavne stražnice na bulvarju Bonne-Nouvelle, ki je imela trojna vrata.

Tu sta se morala znova ustaviti. Zadržala ju je množica ljudi, ki je napolnila vso ulico.

— Kaj pa čitajo tu? — je vprašala Colletta.

— Proklamacijo policijskega prefekta, — je odgovoril sestrčan delavec.

— Prepoveduje nam zbrati se v turek na Place de la Madeleine in udeležiti se velike demonstracije proti vladi. Jaz pa pokdem, čeprav bi moral preskočiti osem vrst bajonetov. In ves Pariz pride. Proč s policijskim prefektom! Proč z Guizotom! Proč z Duchatelom! Proč z vsemi temi pijavkami!

— Proč s policijskim prefektom! Proč z ministri! — je kričala množica, a koščki raztrgane proklamacije so frčali po zraku.

— Zdi se, da bo v turek vroč dan, — je dejal Felix mlademu vojaku, stoječemu na straži blizu njega.

Vojak je molčal. Samo z glavo je kimal in z rameni je skomignil. Kaj je hotel reči s tem? Gotovo je bil nezadovoljen s svojim položajem, kajti čisto se dogaja, da sili dolžnost vojaka braniti to, česar po svoji pameti ne more razumeti, ne odobravati.

Colletta in njen kavalir sta prišla končno na bulvar St. Denis, kjer stoji ponosni Arc de triomphe, ki je poleg Porte St. Martin spomin na zmago Ludvika XIV. nad Holandci in Nemci.

Potem sta prispela na Boulevard de Temple, kjer je najbolj živahen promet, kjer so skoro sama gledališča, kavarne in restavracije.

Colletta se je zagledala v tesne, dolge ulice, vodeče na ta bulvar iz siromaških okrajev, iz mračnih tovarnih delavnic.

Po teh zakotnih ulicah je prihajalo

na bulvar nekaj delavcev. A kje so ostali tisoči in tisoči onih, ki so drveli noč in dan po ozkih ulicah na bulvar, kakor teko reke v skupno morje?

Na trotoarju je sedel razcapan, sivolas in slep muzikant, edini človek, a vendar cel orkester. Njegov glavni instrument so bile gosli, toda v ustih je držal filomelo, med kolena dva dobro pritrjena medenasta krožnika, pod levo pazduho pa tamburico, visečo na vrvi.

Ko je slepec igral na gosli, je pritiskal s komolcem na tamburico, pri tem je dvigal levo nogo in od časa do časa je zasviral na filomelo tako, da se je razlegala po bulvarju grozna muzika.

Spočetka je bilo težko razločiti, kaj igra, ko sta se mu na približala, sta spoznala, da igra marseljezo.

Starček je bil menda kljub slepoti vedeževalec, kajti ta svetovnoznana himna se sliši v Franciji večinoma samo ob izrednih prilikah.

Felix in Colletta sta vrgla nekaj drobca v slepečev klobuk in nadaljevala svojo pot. Taka marseljeza bi pogrnala cel polk v beg, če bi jo igrali poklicni godbeniki.

— Nekaj ni v redu, — je dejala Colletta in se plaho stisnila k svojemu kavalirju. — Kadar so te ulice prazne in bulvar zapuščen, vre in kipi v ljudskem okraju in vsaka peč je strelna lina, vsaka podstrešna sobica laboratorij. V takih primerih brusijo na vsakem hodniku može sablje in bajonete, ženske pa pripravljajo obveze. O, bože moj, kaj bo, kaj bo!

Edina slovenska tedenska revija

ŽIVLJENJE IN SVET

ki daje na leto dve knjigi, vsako po več kot 700 strani ilustrirane, štiva najraznovrstnejše vsebine, pričinja

6 knjigo

in vabi ob začetku šeste knjige vse one ukažljive Slovence, ki še niso naročili nanj, da pristopijo v krog njegovih tisočerihih naročnikov, kajti čim višja bo naklada, tem boljši in cenejši bo časopis.

Prihodnja številka »Življenja in sveta«

bo vsebovala med drugim: Izvor življenja. — Fantastični oblaki prihodnosti. — Volčji človek. — Za slonom. — Pazite na ušesa! — Govoreči filmi.

Naročnina je neznatna:

Za 40 Din nad 700 strani poučnega in zabavnega štiva s par sto slikami in lepimi umetniškimi prilogi je naravnost malenkost. Naročnina se lahko plačuje tudi četrtletno 20 Din in mesečno 8 Din.

Uprava in uredništvo: Življenja in sveta

Ljubljana, Knaflijeva ulica 5

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Globoko užaloščeni naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena soproga, mamica, stara mamica, sestra, teta in svakinja, gospa

Ana Wiessl roj. Jager

bivša trgovka

dne 5. julija t. l. po daljšem, mučnem trpljenju, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 7. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Sp. Šiška, Verovškova ulica št. 12, na pokopališče k Sv. Križu

V Ljubljani, dne 5. julija 1929.

Globoko žalujoči ostali.

Najpopolnejši STOEWER

šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trdnosti

LUD. BARAGA, Ljubljana
Selenburgova ulica 6/L
Brezplačen pouk. 15letna garancija
Telefon št. 2980. 21-L

KLAVIRJI

Predno kupite klavir, ogledajte si mojo zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodaja najceneje in na najmanjše obroke. Izposojevalnica! WARBINEK, Ljubljana, Gregorčičeva 5, v bližini Glasbene matice.

Začetnico

poleg splošne izobrazbe popolnoma nemščina, strojepis, stenografija, šolski uspeh odlični ali prav dober — sprejemem v Ljubljani. — Ponudbe s podatki pod »Zelo«.

1459

Amerikansko pisalno mizo,

dobro ohranjen pisalni stroj Underwood, kupim. — Ponudbe pod »Tipka« na upravo »Slov. Narod«. — 1460

L. Mikuš

LJUBLJANA Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

Malinovec

z najfinjšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične primesi, garantirano naraven, se dobi v

lekarni Dr. G. Piccoli
Ljubljana

1 kg 20 Din

Pri večjem odjemu ceneje.
Razpošilja se po pošti in železnici.

prenavlja, čisti in uvečuje le kri, izboljša slabo prebavo, glabotno delovanje črevesa, napihovanje, obolenje mokračne kislone, letar, žolca in žolčni kamni. — Vzpodbuja apetit in laboro- ušnost pri arteriosklerozni. — PLANINKA. End je pristen v plomberenih paketih po Din 20.— z napisom proizvajalca: LEKARNA BARHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg. Dobi se v vseh lekarnah

ZA STAVBE

po različnih cenah vsakovrstnih suh, tesan in žagan les. — Vseka množina v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo.

FRAN SUŠTAR

esna industrija in trgovina, parna žaga
LJUBLJANA, Dolenjska cesta 12

134

Izjava.

Podpisani Herman Andrej preključem s tem kot neutemeljene vse očitke, ki sem jih dne 1. maja t. l. izrekel o g. RUGLUJU FRANCU in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Andrej Herman

Naznanilo preselitve.

Svečarna J. Kopač & Co. Ljubljana VII,

javlja vsem svojim cenj. odjemalcem, da se je preselila v svoje lastne tovarniške in pisarniške prostore na

Celovški cesti št. 32

(ob grišču S. K. „Ilirija“) nasproti gor. kolodvora

Brzjavni naslov: Svečarna Kopač

Telefon 2950.

Cisto stanovanje, belo perilo, snazna in unita deca vse to je snak
ZDRAVJE IN BLAGOSTANJA
Pot do tega je za vsako gospodinjico dosegljiva. Kupuje in pere naj dosledno le s pravim terpeninovim MILOM GAZELA!

GAZELA MILO

Hotel Pension „Primordia“
zakupnik: W. Böhm
Morsko kopališče in klimatsko okrevališče. — Pension 60—70 Din
PODGORA - DALMACIJA

GRITZNER, ADLER in KAYSER

šivalni stro-
ter kolesa so
najboljša v ma-
terijalu. Lepe
opreme, ugodn
plačilni pogoji
Istotam švicarsk
pletalni stro
„DUBIED“
edino pri

Iosip Petelinc, Ljubljana
ob vodji, poleg Prešernovega pomenika, leta 1928

„JAVA“ pšenična kava
je izvrstna, zelo redilna in okusna.

Zahtevajte jo pri vseh trgovcih!
Razpustimo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar
naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnina
plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju „Java“ pšenične kave je kot darilo priloženo
lepa skodelica za kavo.
Kdor pošlje 2 Din v zameno, dobi vzorec 100 gramov „Java“ pšenične
kave poštne prosto.
Sprejememo za vsak večji kraj zastopnika.

PRIZONA KAFE
„JAVA“ K. O.
BEOGRAD Lomina ul. 11

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG D. D.
LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in
samo na debelo:

PREMOG domači in inozemski za domačo
KOVAŠKI PREM OG kurjavo in industrijske svrhe
KOKS varniški, plavžarski in plinski.
BRIKETE vseh vrst.

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani. Miklošičeva cesta šte. 15/1

Cisti obraz 1350
in pomlajenje. Vaša koža po-
stane mladeniško sveža in
bela kot cvet. Ogrci,
mozolji, gube, pege
rdeč nos, brazgotine, solnčne
pege, rumene in rjave pege.

pege vsled vročine

izginejo takoj in zanesljivo z uporabo lepote kreme
„EROS“. „Eros“ služi v dosegu in ohranitev lepote obraza,
vratu in rok. Ohranja lepoto do najvišje starosti pod jam-
stvom. Zdravniško priporočano. — Dolgujem Vam veliko
hvaležnost. Dosegla sem vidno olepšanje obraza v 24 urah,
piše gospa dr. M. Glanzennd. — Sijajno preizkušeno pri
damah in gospodinjski vsaki starosti. Cena Din 16.—, 3 lonč-
ki Din 34.—, 6 lončkov Din 55.—.

Dr. Nikol. Kémeny, Košice, poštne predal 12/L 51, CSR.

Jutri javna telovadba SOKOLA v
Stepanji vasi. — Sodeluje godba Sokola I.

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo vseh pisalnih, računskih in koptirnih strojev, razmnoževalnih apa-
ratov in blaginj.

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 6
Točna postrežba Konkurenčne cene! Telefon 2980.

Zanesljiv pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade „MISEL“ se ustavi izpadanje
in sive las, povrnejo se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi pojavi, ki zaradi
njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so
so že komu dalj časa siveli ali izpadali lasje.

Cene z dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr. 115 Din, 80 gr. 150 Din, 100 gr. 185
Din, 160 gr. 290 Din.

Vsakemu naročniku priložimo garancijo za popoln uspeh za 12 let. Za slučaj, da bi se bilo
uspeha, vrneimo denar in poravnamo vse stroške.

V tuzemstvo pošljite po povzetju Depo za Jugoslovijo pomada „MISEL“.

Beograd, Vasiņa 8. — V Beogradu prodaja lekarna Delini, Knez Mihajlova 1.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah.
Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne
odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Z najboljšim uspehom
se nad 23 let uporabljajo Larucia
kapsule za ozdravljenje spolnih
bolezni (triper, belo kapanje). V
vsaki lekarni poščica Din 25.—. S
pošto pošlje lekarna Blum, Subo-
tica. 29-L

Enodružinska vila
na Bledu

3 sobe, predoba, kuhinja, veran-
da in krasen vrt, vodovod in elek-
trika v hiši, se zamenja z enako
v Ljubljani evn. se tudi prod. Po-
jasnila daje ga. Jerica Azman, Bled
I, Krekova cesta št. 88. 1421

Absolventinja

trg. tečaja, zmožna slov. in nem-
škega jezika, slov. stenografije in
strojepisja, korespondence in dru-
gih pisarniških del, išče začetne
službe. Ponudbe na upravo lista
pod „Začetnica“/1437.

Priložnostni nakup

v Vojniku pri Celju. Vila, ležeča
v parku, z gospodarskim poslop-
jem, vrtnarsko hišo, velikim sad-
nim in zelenjadnim vrtom, dalje
hmeljska polja, skupne mere 34000
m², v najboljšem stanju, sedaj v
zakupu, se takoj prod. proti go-
tovini Din 500.000. Več pove F.
Schmid, Abbazia, hotel Jolanda. 1443

Absolvent

dveh kmet. šol, z daljšo prakso
v lesni manipulaciji in vinskih kle-
teh išče službo pri lesni trgovini
ali kot skladiščnik evn. z dvo ali
trimesečno prakso ali tudi za da-
le časa. Plača postranska stvar.
Grem tudi k vinski trgovini za
isto dobo. Ponudbe na upravo li-
sta pod „Vesten in marljiv“/1420.

Lipovino in
jelševino

bi kupila v pločih tvrdka
Julio Fischer & Co., Sušak

Krušno moko
in vse mlevske izdelke
vedno sveže dobite pri

A. M. Zorman
Ljubljana, Stari trg 32

Zakonske delikatne
zadeve

pojasnjujem pod šifro „Zaroka“
potom oglasnega odd. 1425

Žimnice po 35 Din

predehujem. Vsa druga tapetniška
dela po najnižjih cenah. Slavič
Franc, tapetništvo, Emonska ce-
sta 10, Pred prulami 23. — Pri-
dem delat tudi na dom. 1434

Vajenca

sprejme za sedlarsko in ličarsko
obrt Fran Wisjan, Kolodvorska
ulica 25, Ljubljana. 1455

Dve velikí skladišči,

suhi, s pisarno v sredini mesta
tako ali s 1. avgustom za oddati.
Naslov v upravi lista. 1457

Klavirji!

Svarim pred nakupom navidezne-
ga blaga, cenih klavirjev!
Kupujte na obroke
od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösen-
dorfer, Steinway, Förster, Hötzl,
Sling original, ki so nesporno
najboljši! (lahka, precizna meha-
nika). Prodaja jih izključno le sod.
izvedenec in biv. uč. Glasbene
Matice

Alfonz Breznik

Mestni trg 3
Velikanska izbira!

I. Stjepušin

ZAGREB, Julijeva 57
priporoča najboljšo
tambure, žice, škole,
partiture i ostale po-
trebitne za
sva glasbala. —
Odlikovan na
pariskoj izložbi
Cjenici franko.

ŠIVALNI STROJI

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev
iz lastne tovarne. — 15-letna garancija. —
Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno.
PISALNI STROJI „ADLER“ — KOLESA
iz prvih tovarn „Dürkopp“, „Sytirac“ —
PLETILNI STROJI vedno v zalogi. — Po-
samezni deli koles in šivalnih strojev. —
Daje se tudi na obroke. — Ceniki franko
in zastonj.

IVAN JAX I SIN, LJUBLJANA, Gosposvetska 2

Dekle za vse

začetnica, mlada in pridna, večša
semščine, dobi službo pri majhni
obitelji, ki bo lepo ravnila z njo.
Naslov: V. Turč, majorjeva vdova
Karlovac, Zrinjski trg 12-L. 1449

Jarebnik

Topham-Cylinder, dvojni v do-
brem stanju, prodam ali zamenjam
za vrplano žago (Badensäge). Na-
dalje se prod. stroj za lomljenje
kamenja s pripadajočim bencin-
motorjem. „Jugoles“, Crnomelj. 1450

Prodajalno

z izklobo ter nekaj skladišč po
potrebi oddam takoj v najem. Re-
fektanti za dotični okraj in v me-
stu na lepem prometnem kraju se
naj obračajo na firmo Cvilak, Slov.
Bistrica. 1451

Otrobe

pšenične, debele luskinaste nudi
najceneje mlina Nastran, Radomlje.
Zahtevajte ponudbe. 1452

Ženitna ponudba

Gospodična želi znanja z gospodom
od starosti 35 do 40 let. Mora biti
drž. uslužbenec in dobrega srca.
Gospodična stara 32 let ima pri-
hranka 10 tisoč dinarjev. Stanova-
nje brezplačno. Pridna in varčna.
— Le resne ponudbe pod šifro
„Cvetje“ na upravnistvo „Sloven-
skega Naroda“.

Bolnim

poslujemo brezplačno pojasnjujočo
literaturo. Nov način obnavljanja
moči, zdravja in delovne sposob-
nosti. — Obrniti se je na naslov:
Miloš Marković, Beograd, Molera-
va 27. 1448

Naznanilo preselitve.

P. n. občinstvu, zlasti hišnim po-
sestnikom in vsem obrtnikom na-
znanjam,

da sem se preselil v
Križevniško ulico šte. 7,
pritličje, levo.

Zahvaljujoč se vsem svojim do-
sedanjim naročnikom prosim za na-
daljno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Celarc
zidarski mojster v Ljubljani
Križevniška ul. št. 7, pritličje, levo.

Gospodično

k otrokom 5—8 let, pošteno, sa-
mo ljubiteljico otrok, vajene kuhe
imajo prednost, sprejme industri-
jalka Dobriša Kahrbelova, Pan-
čevo. 1435

Dvokolesa najboljših svetovnih
znamk v velikí izbiri zelo pce-
ni. Najnovejši modeli otroških vo-
zičkov, od preprostega do najfi-
nejšega, in izračni vozički v za-
logi. Več znamk šivalnih strojev
najnovejših modelov, deli in
pnevmatika. Ceniki franko. Pro-
daja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L. tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovsk c. 4.

Provizijskega agenta

za prodajo premoga išče premogovnik „BELO-
KRAJINA“ v Crnomlju. Samo resni, solventni
reflektanti naj se javijo.

Novi znanstveni
preparati za
pomlajevanje!

Znameniti zdravnik dr. Richard Weiss v Ber-
linu je izumil način pomlajevanja z umravlje-
telnimi žarkovi svetiljenimi tabletami „Fertiline“ in
„Fertiline“. Ta najnovejša metoda je sedaj senza-
cija na polju medicine in za njo govore tisoči pri-
pisa na polju medicine in za njo govore tisoči pri-
pisa od zdravnikov in odjemalcev, sanatorijev
in znanstvenih institutov. Vse te primance so
overovljene po javnem notanju.
Da vas upoznamo s temi izvrstnimi znanstve-
nimi preparati, razpustimo franko in
zastonj 10.000 knjiž

zastonj 10.000 knjiž

z umetniškimi slikami v več barvah. Ako torej
želite poslati eno take knjiž (odprto kot
tiskovino), pošite nam samo eno karto s svojim
naslovom. Ako pa želite, da se vam knjiž do-
naslovom pošlje v zaprtem ovitku brez zunanjega napisa
poslajte v zaprtem ovitku brez zunanjega napisa
vsebine ali naše firme, izvolite poslati dva dinar-
ja v znakah za pošto.

Obrnite se takoj na naslov:
Dr. RICHARD WEISS,
Jelačičev trg šte. 20/25, Zagreb.

Kupi se hiša

v dobrem stanju v sredini mesta za ceno od
500.000 do 800.000 Din. Posredovalci
izključeni. Ponudbe na upravo Slov. Naroda
pod „4000“

NAJBOLJŠE TAMBURICE

čarkaševga in sremskega sistema izdelane in
razpošilja ob amstvu

stara hrv. tvornica tamburice

Stjepan M. Gilg

55-L
Sisak 610

Kačićeva ulica 174 (Hrvatska)

Cenovnik tamburice pošljem na zahtevo zastojn

Odlikovan z dvema zlatima kolajnama.

različnega platna in šifonov iz domačih tovarn, kakor tudi svetovno
znane znamke „Schroll“

A. & E. SKABERNE - LJUBLJANA

MESTNI TRG šte. 10

Ugodne cene!

Na željo vzorci!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsako-
vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut,
borzna naročila, predjumi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic ter naka-
zila v tu- in inozemstvo safe - deposits
itd. itd. itd.

Brojavke: Kredit, Ljubljana — Telefon
št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2806
87-L